

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre 7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér. (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Katonai ujtás.

Budapest, december 29.

(C.) Közös hadseregünk vezetése, t. i. a és kir. közös hadügyminisztérium újévkor rendszabálylál lepte meg katonáinkat. Az újkint szokásos helyőrség-változtatást, mely ősszel történt, ezentul tavasszal hajtják végre. Mi ennek az intézkedésnek célja, nyelve vagy hátránya? Bennünket csak ez a kérdés érdekel.

Az új intézkedés célja csak az lehet, hogy a hadseregnek mozgósítási esetén való készenlétét előmozdítsa. Ha a tervezett intézkedéssel ez a cél elérhető, akkor az új rendszabály már is jogosultnak bizonyult és velejáró többi előnyök vagy hátrányok olymólyan szóba sem kerülhetnek. Ámde azt állítják, hogy a tavaszi helyőrség-változtatás esetén a hadsereg mozgósítási terve szilárdabb alagra helyeztetik, mert így feleslegessé válik ennek a tervnek módosítása. A rendes őszi helyőrség-változtatások alapján. Az csakugyan igen örömdetes halálást jelentene, csak hogy mi nem bízunk az új rendszabályokban, nem pedig a következő okokból:

Rendes viszonyok közt fejlődő hadseregben már béke idején kidolgozzák a részletes mozgósítási tervet háború esetére. Ez nem is, más hadseregben is. Az előkészületek kiterjednek a csapatoknak a vasúton való szállítására és a harcúterem, vagyis a felvonulás zónájában való összpontosítására. Hogy mi is készülődünk a mozgósításra, természetesen nem titok, titok csak az, hogy készülődünk. Épp oly természetes az is, hogy ez előkészületek számára a kellő időnek kell

rendelkezésre állnia. Tapasztalatból tudjuk, hogy a háborúk többnyire vagy tavaszkor vagy kora nyáron kezdődnek. Késő ősszel vagy éppen télen a természet maga harcol ellenünk, akkor inkább a zöld asztalnál szokott folyni a háboruszkodás. Az európai hadseregek tehát leginkább úgy rendezik be mozgósítási előkészületeiket, hogy egy áprilisban vagy májusban kitörő háború készen találja őket. Ha már most mi a különböző okokból évenként szükséges helyőrségi változtatásokat áprilisban hajtjuk végre, kiteszszük magunkat annak az eshetőségnek, hogy a téli hónapokon át előkészített mozgósítási tervet, alig hogy elkészült, kénytelenek vagyunk módosítani, vagy hogy az előkészítés munkálataihoz csak április havában foghatunk. Az első esetben helyzetünk rosszabbra fordul, mint eddig, mert a tavaszra elkészült munkálatok őszig érvényben maradnak, tudniillik akkorra, amikor a mozgósítás szükségese az illető katonai évre nézve már aligha állhat be, a másik esetben pedig könnyen megtörténhetik, hogy előkészületeinkkel egyáltalában elkészünk.

Ha tehát a felsorolt okoknál fogva a hadvezetőség új terve aggodalmakra ad okot, annál tisztábban látjuk az ujtással járó más hátrányokat. Nem szólunk a családok tiszték bajairól, kik kénytelenek lesznek iskolaköteles gyermekeiket a tanév közepén magyar iskolából kivenni és beírni német- vagy cseh nyelvű iskolába vagy megfordítva. Elvégre a katonafisztek, ha nőül, tisztában kell lennie helyzetével, viszonyaival; különben többnyire úgy is az állam gondoskodik gyermekeinek neveléséről. Nem is a magán-viszonyokról lehet itt szó, hanem az állam érdekeiről. Ezek pedig veszélyeztetve vannak, ha valamely ezred az

egyik helyőrségből a másikba éppen akkor helyeztetik át, amikor a katonai kiképzés legfontosabb részével, a századkiképzéssel van elfoglalva. Oly ezred vagy zászlóalj például, mely Szombathelyről Bielekre vagy Pozsonyból Buduára helyeztetnék át, az ide-oda utazással, az utazásra való előkészülettel és az új helyőrségen való berendezéssel legalább 3—4 hetet veszít kiképzési idejéből. E 3—4 hét alatt a csapatok éppen nem, vagy legálább nem a kellő alapossággal és nyugodtsággal részesíttetnek a kiképzésben. Az elvesztett idő ugyanabban a katonai évben már nem pótolható és ha feltételezzük, hogy a közös hadseregben évenként átlag csak 40—50 zászlóalj változtatja helyőrségét, a kiképzésükben beálló deficit már érzékenyen érintheti gyalogságunk harcképességét. Eddig a helyőrség-csere az őszi fegyvergyakorlatok után történt meg, a harmadik évben szolgáló legénység szabadságolása után és az ujoncok bevonulása előtt, tehát az ugynevezett katonai szünetidőbe esett, és a csapatok kiképzése így áthelyezések folytán egyáltalán nem károsodott.

A helyőrség-csere idejének megváltoztatása tehát, nézetünk szerint, előnnyel nem jár, mert a hadsereg készenlétét elő nem mozdítja, de megvan az a nagy hátránya, hogy a csapatok kiképzését megzavarja. Maradt volna meg inkább a régi rend. Az őszi helyőrség-változtatások már jóval előbb megvannak állapítva, elég idő áll tehát rendelkezésre a mozgósítási terven szükségessé vált módosításokat olyképpen előkészíteni, hogy azok a helyőrség-csere végrehajtása után azonnal érvénybe léphessenek.

REGÉNY. TÜZZEL-VASSAL.

Irta: SIENKIEWICZ HENRIK.

(239)

Összesen alig kétezer ember. Ettől fogva kezdtek a herceggel rosszul bánni; én magam is hallottam, amikor a Domokos herceg bizalmasai így beszéltek:

— Ha most győzni fogunk, senki sem mondhatja majd, hogy a Visnioviecki műve volt.

Nyíltan beszéltek arról is, hogy ha a herceg hírneve tovább növekedik, akkor majd még az ő jelöltjét, Károly főherceget választják királylává, ami ugyancsak nem volt volna inyukre, mert ők Kázmér főherceget akarták. Pártoskodásukkal megméltelyezték az egész hadsereget, valóságos partizánok tartottak, korteskedtek, delegátusokat küldözgettek és mindennel törődtek, csak a háborúval nem, mintha az ellenséget már szétverték volna. És ha az ünnepi lakomákról, a pazarlásról, a fényüzeiről, a pompáról beszélnek, mindarról, ami ott végbement, el se hinnétek. A Pyrrhus hada, amely pedig tündöklött az aranytól és a drágaságtól, még az sem veteledhetett volna ezzel a sereggel. Mintegy kétszáz lakáj és egy sereg kocsit követett minket, a lovak roskadoztak az aranyszövetek és a selyemsátorponyvák sulya alatt, a kocsik pedig valóságos éléskamrák voltak. Mintha az egész világot meg akarták volna hódítani! A népkelző nemesség mel-nappal a korbácsot suhogtatta és így beszélt: — Hogyan tartszuk rendben a parasztságot, ardot se huzunk.

— Mi öreg katonák már a hallatlan gögből zat sejtettünk. Kisiel miatt is nagy volt a

kavarodás. Egyesek azt erősítették, hogy áruló, mások pedig, hogy érdemes szenátor. Ittas állapotban karddal mentek egymásra. A tábori őrség pedig sehol se volt található. Senki se tartott rendet, senki sem őrködött, nem vigyázott, mindenki úgy tett, ahogy akart, oda ment, ahova jónak látta, ott állt, ahol tetszett neki. Oh irgalmas Istenem! Kéjutasás volt ez, nem hadmenet, kéjutasás, amelyen a köztársaság becsületét eltáncolták, elitták, ellovagolták és utójára eladták.

— Mi még élünk, kiáltott Wolodyjovski.
— És van Isten az égben, tettes hozzá Skrzetuski.

Kis szünet után Viersul folytatta:
— Visszatartóztatlanul elpusztulunk és csak az Isten tehet esodát, ha felhagy a mi könnyörtelen büntetésünkkel, ha nem veszt el a gyalázattal. Néha magam is azt hiszem, hogy csak rossz álmot láttam, lidőrenyomást éreztem. . . .

— Beszélj tovább! szolt Sagloba, Pilovicéig mentetek tehát — és azután?

— Ott megálltunk. Hogy a fővezérek ott mit hártoztak, azt nem tudom, de az utolsó itélet napján majd számolni fognak erről, mert ha akkor nyomban megtámadták volna Chmielnickij, loverték és szétkergették volna az embereit. Istenemre mondom, így eshetett volna a rendetlenség, fegyelméletlenség, a zavargás és a rátermett vezér hiánya dacára is. Az ellenség táborában nagy volt az ijedség és hire jött, hogy Chmielnickij és a főbb embereket ki akarják nekünk adni; sőt azt is rebesgették, hogy Chmielnickij maga is szökni akar. A hercegünk sátorról-sátorra járt, kért és könyörgött:

— Támadjuk meg őket, különben jönnek a tatárok és azok támadnak meg minket!

Tépte a haját, ők pedig egymásra néztek és meg sem mozdultak. Itak tovább és gyülekeket tartottak. Hírek érkeztek: a tatárok jönnek! A khán közeledik kétszáz ezer lovassal; ők pedig tanácskoztak tovább. A herceg bezárkózott a sátrába,

mert a többiek valósággal kirekesztették őt a tanácskozásokból. A táborban már azt beszéltek, hogy a kancellár eltöltötte Domokos herceget a megütközéstől és hogy alkudozások folynak. A rendetlenség egyre nőtt, végre megérkeztek a tatárok, de az isten az első napon még segített rajtuk. A herceg támadta meg őket, Osinski és Laszer derekasan támogatták. A csorda kénytelen volt nagy veszteséggel visszavonulni. De azután . . .

Itt elhalt a Viersul hangja.
— Azután? kérdé Sagloba.
— Azután iszonyu éjszaka következett. Örségen voltam az embereimmel a folyó mellett. Egyszerre ágyudörgést hallottam a kozáktábor felől és réttentő üdvrivalgást. Eszembe jutott, hogy az előző napon arról volt szó, hogy még nem érkezett meg az egész tatárhad, csak a Tuhajbég csapata. Azt gondoltam tehát, hogy azért van a nagy öröm a tatárok között, mert maga a Khán is megérkezett már. Egyszerre a mi táborunkban is kavarodás támadt. Odavágtattam egypár emberemmel.

— Mi történt? — kérdeztem. — Azt kiáltották felém:

— A vezérek megszöktek!
Domokos herceghez siettem. Eltűnt! Innen a pohárnokokhoz futottam. — Eltűnt! Majd a koronázáslóshoz. Az is eltűnt! Názarethi Jézus! A katonák a főtérnen futkostak, kiabálás, lármá hangzott mindenütt: Hol vannak a vezérek? Hol vannak a vezérek? Mások azt kiabálták: Lóra! Lóra! És ismét mások: Meneküljtek, testvérek! Árulás! árulás! Általános lón a zavar. Mindenki jobbra-belra kapkodott. Végül megjelent a herceg ezüstös páncéljában, huszáriján élén. Hat fáklyás világított az oldalán. Felállott a nyeregben és így kiáltott:

— Barátaim! Én még itt vagyok, ide hozzám! Ide hozzám!

Hiába! Az emberek már megsüketültek és megvakultak, a huszárok közé szaladtak és meg-

BELFÖLD.

Tisza Kálmán jelölése. Abruóbányáról telegrafialájk: Az abruóbánya-tervezeteki választókörület szabadalvúvártja ma gyűlést tartott, amelyen Eberghényi Sándor, a kerület eddigi képviselője, bejelentette a mandátumról való lemondását és közölte elhatározásának okait. Erre egyhangulag, nagy lelkesedéssel elhatározták, hogy a kerület mandátumát küldöttségileg felajánlják Tisza Kálmánnak. A választók remélik, hogy az agg államférfi, el fogja fogadni a mandátumot, amely az összes választók bizalmának őszinte megnyilvánulása. Ez alkalomból Széll Kálmán miniszterelnöknek C. báró Podmaniczky Frigyesnek, az országos szabadalvúvárt elnökének táviratilag fejezték ki bizalmukat.

Fölmentett főispán. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király báró Vay Dénest, Pozsonyvármegye és Pozsony szabad királyi város főispánját az állásától saját kérelmére felmentette. A királyi kézirat megemlékezik a távozó főispán „buzgó szolgálatairól.”

A magyarigeni választás. A magyarigeni választás napját a központi választmány január 2-ikára, csütörtökre tűzte ki. Werner Gyulát, az eddigi képviselőt, az előjeléből ítélve, egyhangulag fogják megválasztani, mert ellenjelöltje, Reiner Zsigmond, ki az általános választásoknál is kisebbben maradt vele szemben, visszalépett, a románok pedig nem szándékoznak jelöltet állítani. A kerületben különben a legnagyobb csendesség uralkodik.

HIREK.

Budapest, december 29.

BUDAPESTI NAPLO. December 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldessük tovább.

József Ágosték San-Remóban. József Ágost főherceg és neje gyermekeikkel, József, Ferenc és László főhercegekkel és Zsófia főhercegnővel a délelőtt Béshől San-Remoba utaztak. A főhercegi család ott tölti a telet.

Berzevicsy Albert üdvözlése. A józsefvárosi szabadalvú választópolgárok az újév alkalmából testületileg üdvözlék képviselőjüket, dr. Berzevicsy Albertet. E végből január 1-én délelőtt léltizenkettő órakor a VIII. kerület József-körút 46. szám alatt levő körhelyiségben gyülekeznek honnan a képviselő Erzsébet-körút 11. szám alatti lakására indulnak.

bontották a rendet, az embereket és a lovakat földöntötték, úgy, hogy magát a herceget is alig tudtuk a nagy zürzavarból kimenteni. Az egész hadsereg, mint a medréből szabadult folyó, vadul rontott ki a táborból, szétszaladtak, elmenekültek a katonák... Nincs már többé hadsereg, nincs vezér, nincs köztársaság, csak lemoshatatlan gyalázat — és a kozákok a nyakunkon...

Viersul sóhajtozott. Teljesen leverte a kétségbeesés. Atragadt ez a többiekre is és olyan hangtalanul lovagoltak a koromfekete, nedves éjszakában, mint a kísértetek.

Sagloba szólalt meg először:
— Hare nélkül vészelt el a haza! Ó a gyalázatosak! A beste kutyak! Emlékeztek rá, hogy Sbarasban is egyre elbizakodtak? Hogyan akarták felfalni Chmielnickijét szöröstül-böröstül? Ó a gyalázatosak!

— Ugy van! kiáltott Viersul. Megfutottak az első titkózet után, pedig abban a tatárokat derekasan elphaltok és a mi embereink úgy küzdöttek, mint az oroszok.

— Ez az Isten ujjai! szölt Skrzetuski! Itt valami titok lappang, amelyet fel kell deríteni...

— Mert hogy a katonák megszöktek, az megtörtént már máskor is, — szölt Wolodyjovskij. — De most a vezérek hagyták el a tábor, akár csak kőszakma könnyítették volna meg az ellenség győzelmét, mintha csak örömmel taszították volna vágóhídra a katonákat.

— Ugy van, ugy van! — erősítette Viersul. — Hiszen már beszélük is, hogy ez volt a szándékuk.

— Ez volt a szándékuk? A Jézus szent sebeire, ez lehetetlen.

— Így mondják! De hát miért tették volna? Kinek a keze játszik ebben a dologban? Ki tudná megérteni?

— Hogy pusztulnának el valamennyien, hogy még a fajtájuk is kivesszen! — átkozódott Sagloba.

(Folytatása következik.)

A kassai püspök indítványát. A magyarországi püspöki kar január második hetében a hercegprímás elnökleite alatt konferenciát tart, melyen dr. Bubics Zsigmond kassai püspök három indítványát is tárgyalni fogják. Ezek közül az indítványok közül az egyik a pápa jövő évi jubileumával foglalkozik és arra irán ul, hogy az összegyűjtendő Péter-állérek 70 szá a ékét adják a magyarországi katolikus tanítók árvalháza-ra és csak 30 szá a ékét adják át tényleg a pápának Ezenkívül Bubics püspök azt indítványozza, hogy a Magyarországon használt, de külföldön készített imakönyvek helyett tisztán magyar készítményű imakönyveket ajánlanak a papok hivatéknek. Végül a kassai püspök szükségesnek tartja a közhasználatban levő katekizmusnak revízióját és erre nézve egy bizottság kiküldését javasolja.

Cím és jelleg. A király a belügyminiszter ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére Adorján Antal, Mennyei István és dr. Novák Sándor miniszteri segédtitkároknak a miniszteri titkári címet és jellegét adományozta.

Ducsán volt főispánt. Nyitra város küldöttsége ma délelött Rudnay Sándor polgármester vezetésével főkereste nyitra-ivánkai kastélyában Thuróczy Vilmos volt főispánt és abból az alkalomból, hogy távozik a vármegye kormányzatának teréről, köszönetét fejezte ki a Nyitra város fejlesztésére irányult gondoskodásáért. Együttal örömet és szerencsekívánatait tolmácsolta a küldöttség vezetője a Thuróczyt ért kitüntetés fölött és átnyújtotta Nyitra város erre vonatkozó határozatát. A főispán köszönetét fejezte ki Nyitra város figyelmességéért.

Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítása. A kassai kereskedő ijjak társulata január havában ünnepélyt akart rendezni annak a hazafias célnak előmozdítására, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvai Rodostóból hazahozassanak. Előbb azonban tudni akartavajon lehetséges-e egyáltalán a szent hamvoknak hazaszállítása és felvilágosításért Thaly Kálmánhoz, a Rákóczi-kor fárádatlan historikusához fordult, akitől Ába János az ünnepély rendezője a következő levelet kapta:

Tisztelt uraim! Hetek óta súlyos betegem gyöttrődve, csak a pár sorral bírok válaszolni. Önök elburdulása szép és nemes, de ügyiátszik az úgy roppant nehézségeit és „Rákóczi emlékek Törökországban” című művet Önök nem ismerik. Ez törvényhárság kérvényezett máé e dologban az országgyűléshez s mégis eddig mind hasztalan. Pénzhiány éppen nem akadály, mert a nagy fejedelem leiglatit tömörkedé jöszéjai óriási jövedelmének csak egy morzsájából is kifizelnék. gyűjtieni tehát e célra nem kell. *Másból jékésnek e bajok*, melyek nem tudom, elháríthatók lesznek-e amíg én élek? En már-már reményt vesztettem. Legjobb lesz a kassai Rákóczi-szoboralapra gyűjtieni. Szomorú üdvözléssel szegény öreg s beteg hívök.

Pozsony, 1901. december 24.

Dr. Thaly Kálmán
orsz. képviselő.

Kossuth Ferenc állapota. Kossuth Ferenc, a függetlenség és negyvennyolcas párt elnöke állapotában már észrevehető javulás állott be mindazonáltal orvosa Müller Kálmán egyetemi tanár rendelkezése meg ágyban kell maradnia. A párt ügyeit azonban most is maga intézi a beteg elnök.

Az orleansi szűz szenté nyilvánítása. A franciák régi óhajta, hogy a ritusok kongregációja az orleansi szűz szenté nyilvánítsa és különösen amióta Anglia gyűlölete belejutott Franciaország politikai programjába, egyre hangosabban nyilvánul ez az óhajta. A kanonikus eljárásról, amely már hetek óta folyik Rómában, már jó ideje semmit sem hallottak, mig most végre Touchet orleansi püspök karácsonyi hitközönlésében hirt adott róla híveinek. A püspök, aki a napokban tért vissza Rómából, elmondta, hogy a ritusok kongregációja december 17-én tárgyalta ezt az ügyet és megállapította, hogy Jeanne d'Arc sok más érnny mellett a szűziesség és az alázatosság érnnyével is kivált. A kongregáció három órai tanácsko á után döntött, de határozatát még eddig senkive sem közölte. A pápa mégis elárulta nekem a titkot így folytatta a püspök, és a bucsukihajgatáson így szöltolt hozzám:

— Parochi kardinális nagyon helyesen tette, hogy nem árta el önnek a kongregáció döntését; kötelessége volt hallgatni. De engem nem köt a titoktartás és biztosíthatom önt, hogy nagyon meg lehet elégedve a szent kongregáció határozatával s arra kérem önt, vigye el mielőbb egyházmegyéjének ezt a boldogító hirt. Még azt akarom önnek mondani, hogy Jeanne d'Arc nagyon a szívemen van.

Házasság. Blum Bertalan máv. hivatalnok eljegyezte özv. Weizner Artúr né, szül. Deutsch René urhégyvet.

Csamerlik Vilmos Lugosról eljegyezte Klein Angéla kisasszonyt.

Dunajecz Sándor fővárosi tanító eljegyezte Fehér Olga urhégyvet.

A kereskedő jótékony iskolája. Az nélküli kereskedelmi alkalmazottak érdekében megindított mozgalom intéző-bizottsága Lánzy Leó udvari osos elnökleite alatt ma lést tartott, amelyen a működésükről számoltak be a négyes-bizottság Lánzy elnök mindenekeölt arról az eredményről jelentést, amelyre a gyűjtés már eddig is járt. A gyűjtést mndeddig csak a bizottság egyes buzgóbb tagjai teljesítették, már eddig is mi huszezer korona gyűlt egybe. A tulajdonképpeni tét azonban még csak majd most fogják megke és erre a célra az összes székesfővárosi kereskedők, vállalatoknak küldenek gyűjtőleveket. Az érdeklődés után itélve, biztosra lehet venni a gy sikerét, amire különben nagy szükség is van, napról-napra gyarapodik a kérvényezők száma. osztást eszközöl négyes bizottság eddig naponta szett és több száz kérvényt intélt már el. A vényeket külföldben mindenkor csak a leglelkibetesebb vizsgálót után veszik elintézés alá, több esetben teljesen illetéktelen sőt gyárdemelten egyének is kérvényeznek segélyvet ruházattól. A kiosztás viszont a kellő kréciónal történik. A segélyezés vagy anyaggyűjtés, kisebb nagyobb pénztalányozásból, v pedig teli ruházat, teljes öltönyt. ebéd egyek kigátatásából áll. Többen vasutjegyeket kapnak, illetőségi helyeikre utazhassanak, egyesek pedig fűrdőhelyekre való utazás céljából nagyobb segkaptak. A bizottsági létesen különben újból is húsulyozták, hogy mint eddig, úgy ezután is mir kérvény szigorú elbírálás alá kerüljön, mert általában nem lehet célja az akciónak, hogy a mulkerülést, könnyelműséget támogassa. Másrészt vizskülönösen családapákkal szemben, a legmesszebb humanitás gyakorlását fogja követni a bizottság után is, bizton számitva arra, hogy a kereskedőisadalom adakozásával erre a bizottságnak módót nyulit. Határozatba ment az is, hogy a gyűjtőpostaköltésénekek meglakartása érdekében a portmentességet fogják kérni Hegeudny Sándor mintertől. Végül a bizottság tagjai köszönetüket fejez ki Lánzy elnöknek.

A kocsikeresők. Bálint Máté és Domokos Zsigmond macsói lakosok júrcsa válnakozásra ad a fejöket. A két embert ugyanis ellopta a megzagodási vagy s karácsony északán akarták megloza szerencsét, amikor a mese szerint a hűdrcény p tatta, hol van e vása a kincs. Bálint és Domokos rácsöny éje-én kimentek a kereszttúra s onnan indtak el váami lény után, ami az erdő aljáé vezetöket. Ott a két ember asni kezdett s nagy muni jukban észre sem vették azt a veszedelmet, ami öket fenyegette. Mialatt a két ember dolgozott, erdőből farkasok törtettek elő s körülfogták a l embert, akik csak akkor vették észre a vadállatot amikor azok iszonyu üvöltéssel leéjük közeledtek, két ember egy ideig az ásókkal tartotta vissza vadállatokat de végre ebben is kiáradtak s Domokos Zsigára raugrott az egyik vadállat és utána a többi Mialatt Domokos a fenevadak marcangolták, add Bálintnak nagy ügyvel-bajjal sikerült elmenekülni életét megmenteni. Domokos holttestéből csak néhány darab esont mutatta, hol történt a szerencsétlenség.

Henry Fouquier. A párisi Figaronak ism halottá van: a nagy világlap egyik legismertebb dolgos tagja, az öreg Henry Fouquier, a színházi re.ense halt meg karácsony első napján. Né régiben állott ki súlyos műtétet, amely sikerült ugyan, de hirtelen halálának oka mégis erre vezethető vissza. Fouquier nagyon megmozgalmas életű. 1838-ban született Marseilleban, korán beutazt Nyugat-Európát s mikor Párisba visszatért, újságírónak csapott föl. 1867-ben még résztvett Garbaldi expediciójában, 1870-ben pedig politikai szerep is jutott neki: Bonches-du-Rhone megye praektusa lett, utóbb pedig a belügyminisztérium sajtóügyi igazgatója. Képviselő is volt egy ciklson áttai, de hamar elmult kedve a politikától. Így sikerei az uságírás terén termettek. Kiténő újságír volt az öreg Fouquier, csupa szellem, finom gony é bámulatos rögtönző s termékeny tehetség. Éveken naponta négy cikket is megírt ide, oda. Meg Fouquier egy időben dolgozott a XIX. Siécle-be, a G Blasba, a Figaróba és a Tempsba. Színházi kritiká tették nevét legismertebbé. Pedig az öreg ur itélet nem igen volt megbízható. Gyönyörűen tudta elmondani a bemutatóra került darab meséjét, de itéleteibe hozzájárható volt. Előkelő stílusát sokan bámúlták köztük Lemaire is, aki atnének definíálta azt.

Farsang. A kereskedelmi bál előkészítő-bizottsága fárádatlanul buzgólkodik a bál sikere érdekében. Most alakítják meg a kereskedő-kar és vel rokontalialkalmazó körök vezérfőrából az elnökséget és nagy bizottságot, valamint a rendezőséget is. fővárosi társaság előkelő hűlgyeiből nagy b bizottságot loznak alakítani s így alapos a re hogy a kereskedelmi bál, ugy is, mint lényegség s ugy is, mint jótékonycélu táncvígálo fog felelni a hozzáátűzött várakozásoknak.

— **A Magántisztviselők Országos Nyugdíj egyesülete** ma délelőtt 11 órakor Weisz Berthold országgyűlési képviselő alelnöke alatt igazgatósági ülést tartott, melyen az igazgatósági tagok majdnem teljes számmal megjelentek. Az üzleti jelentés meghallgatása után, több apróbb előterjesztés és bejelentés tétetett, mit az igazgatóság tudomásul vett. Majd pedig *Dogyó* tanár egyesületi matematikus előterjesztésének tárgyalását olytatták, mely az egyesület tagjainak állást közvetítő és segélyező intézetének matematikai részére vonatkozik. A felügyelő bizottság jelentésének egyhangy tudomásul vétele után még több kisebb indítvány történt, mire az elnök bevezette az ülést.

— **A Pesti Chebra Kadisa képviselőtestülete** ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott *Weinmann* Fülöp kir. tanácsosnak, az egyetlent alelnöknek elnöklete alatt. A közgyűlés egyetlen tárgya tisztújítás volt. Az egyetlent elnök, *Elérich* Mózes ugyanis elhunyt az alelnök s egyik előjáró pedig a pesti hitközség előjárói lettek s így ezeknek is le kellett mondaniuk az egyetlent viselt tisztségeikről. A választás egyhangy eredménye az volt, hogy a Chebra Kadisa elnöke *Boschán* Jakab lett, alelnöke: *Fleischmann* Ede, előjárói: *Adler* Gyula és *Weisz* Manó I. A választás bejelentésével *Boschán* Jakab, az új elnök tisztársai nevében is meleg köszönetet mondott a bizalomért. Azután megyeri *Krausz* Lajos jelezte ki a távozó alelnöknek, *Weinmann* Fülöpnek és *Breitner* L. Zsigmond előjárónak, aki a hitközség egyik előjárója lett, az egyetlent őszinte háláját azért a buzgóságért, amelyet a jótékony egyetel érdekében hosszú időn át kifejtettek.

— **Husz év — ötven év.** Egy fiatal francia arisztokrata, *Brogie* Róbert herceg, *Say* Leonnak, a híres államférfinak unokája, a minap nőül vette *Deslandes* bárónét. A dologban a legérdekesebb az, hogy a herceg még csak husz éves, *Deslandes* báróné ellenben már ötven tavaszt látott. Az érdekes pár a mult évben ismerkedett meg; a fiatal herceg az első látásra beleszeretett a bárónéba, aki még most is imponáns szépség, s nem is tágított melőle. A bárónének is megtetszett az ifjúnak a szerelem lett a vége. A herceg családja persze nem jó szemmel nézte ezt a dolgot, s a még kiskorú hercegeknek egyszerűen megtiltotta azt, hogy nőül vegye a bárónét. A herceg belenyugodott a tilalomba s nyugodtan bevártá december 17-ikét, amikor betöltötte életének huszadik esztendejét s nagykorúvá vált. Harmadnap nőül vette a bárónét. A *Brogie*-család, amely sehogy sem tud belenyugodni a fiatal herceg boldogságába, megőölte a házasságkötésről szóló hírt; de a legelső lapoknak s megcáfolta a cáfolatot; december 19-én csakugyan nőül vette *Deslandes* bárónét Londonban a *Mária* Magdolna templomban.

— **Gyűjtés a szegényeknek.** A VI. kerületi (terézvárosi) Általános Közjótékonyági Egyesület — mivel a mindinkább terjedő nyomor enyhítésére nem rendelkezik elégséges eszközökkel — elhatározta, hogy a VI. kerületnek áldozata lesz polgárságához fordul azzal a kérelemmel, tegye lehetővé az adományait, hogy a kerületbeli szegényeket étellel, ruházzal s pénzübeli segéllyel is elláthassák s a szegénysorsú iskolásgyermekeket is ruházhassák. A cél az, hogy a VI. kerületben ne találkozzik egyetlen ember sem, aki éhez, jász s hajléka nincs. Hogy ezt a nemes celt elérhesse az egyesület gyűjtőlevelet bocsátott ki a szakot a kerületbeli összes háztalajdonosoknak megküldötte, hogy ki-ki a lakói körében gyűjtve, módjában legyen mindenkinek a nyomor enyhítéséhez hozzájárulnia. A nemesülete kérelem máris visszhangra talált és a Terézváros polgársága tetemes összeggel járult a szép cél megvalósításához.

— **Spirítusza a papság ellen.** Dr. *Hinkovics* ügyvéd és volt képviselő, aki hosszabb ideig Párisban tartózkodott, most Zágrábban egy *Új nap* című spirítusza lapot szerkeszt s a napokban felolvasást tartott a spirítuszműről. Felolvasásában hevesen kikelt a papság ellen, ami a hallgatóság körében antiklerikális demonstrációra adott alkalmat. *Kornics* lelkész, a „Katólieki List” jelenelőt szerkesztője tiltakozott a felolvasó gyalázó szavai ellen és felkérte *Belosevics* rendőrtisztet, hogy osszassa szét a gyűlést és tartóztassa le *Hinkovics*-ot. A rendőrtisztviselő nem teljesítette kérését, mire vasárnap a Márkus-templomban a blaszemiák ellen prédikált a plébános és *Hinkovics* „istentagadásáról” is megemlékezett. *Hinkovics*-ot a klerikális lapok is megtámadták s dr. *Vrbancs* képviselő, a zágrábi egyetem rektora ez ügyben interpellációt intézett a kormányhoz. Az egyetem teológiai szakának hallgatói felkérték *Posilovics* érseket, hogy esküözölje ki *Hinkovics* kiközösítését s lapjának hatósági utor való megszüntetését. *Posilovics* érsek még nem válaszolt a teológiai fakultás hallgatóinak kérelmére.

— **Sztrájkoló cikókók.** Homonnán az ottani felső kereskedelmi iskola tanulói kimondták, hogy addig nem járnak iskolába, míg a német és francia nyelv tanításával olyan tanárt nem bíznak meg, aki a mostaninál kisebb szigorú tanusit a növendékekkel szemben.

— **Bek János utazása.** A lúdában utazott magyar mázolósegédéről ma részletes tudósítást olvasunk, amely nem gyanúsítja csunya reklámhátszással. Amerikai lapok írják le az egész kalandos utazás történetét s végül azt is, hogy Bek János már megtalálta a szerencsét, mert egy dussztagd newyorki bankár a szolgálataiba fogadta. Szóval, nem utogatja majd magát komédiás bódoban. Az amerikai lapok különben a következőkben számolnak be Bek utikalandjáról szerzett értesüléseikről: A *Palatia* nevű hajó november 17-én indult Hamburgból és tizenöt nap ut után megérkezett Newyorkba. Mielőtt a hajó kikötött volna, az *American Express Co.* táviratot kapott Hamburgból, hogy a máha átvételénél vigyázzanak, mert az egyik lúdában állítólag egy ember rejtőzik. A társulat emberei el is mentek a kikötőbe, de a máhát csak másnap adták ki. A kisebb-nagyobb csomagok között ráakadtak végre egy gyanús lúdára, amelyre hatalmas betűkkel rá volt pingálva a láda tartalmának jelzése: *mita*. Azonkívül a figyelmeztetés: *Figyelem! Gondosan kezelendő!* A láda hat láb hosszú, négy láb széles és három láb magas. Hozzálogtak a kinyitáshoz. Végre lekerült a láda teteje s ugyancsak nagy volt a meglepetés mikor egy elalólt embert találtak a lúdában összezsugorodva. Körülötte kenyérmaradék, néhány üres üveg, doboz és egy még ki nem ürített pálinkásüveg. Hosszas keresés után ráakadtak egy cédulára, amelyen *Johan Bek* név volt. A kórházban lassankint lelket öntöttek a félholt emberbe, aki azután elmondotta kalandos utazásának aét. Ezelőtt egy évvel Budapestben lakott, majd pedig Németországba került. Munkát azonban nem tudott kapni sehol. Irt tehát New Yorkba a *Hungaria* vendéglő tulajdonosának, hogy előlegezze neki az utiköltséget s ő hajlandó bármily munka elvégzésére. Választ nem kapott s akkor határozta el magát az utolsó lépésre. Vett egy lúdat s ellátta a kellő föllirással, szeleelőlyukkal és élelmi szerrel. Néhány üveg kondenzált tej, kávé, több rud csokoládé, kenyér, szilva, és víz egészítette ki az ételkamrát, tetejébe még egy üveg pálinka. Mijután munkájával elkészült, egy teherszállítóhoz ment, befizette a vitelbért s átadott neki egy bizonyos összeget, hogy a ha'ón való vitelbért is megfizethesse. Utasítást adott neki, hogy menjen föl a szállására s az ott lévő ilyen és olyan lúdat szügezze le gondosan, azután adja föl a *Palatia* hajóra. A szállítótól hazarohant s ott elhelyezkedett a lúdában, magára huzta a födelet és várta a bekövetkezőket. A szállító az utasítás szerint járt el és föladata a lúdat, amelyet a társulat annak rendje-módja szerint elszállított. Így érkezett meg Bek János a lúdában Amerikába. Az illető vendéglősnek előre megírta, hogy mire batározta el magát, egyuttal hivatkozott jószívűségére, hogy ki fogja váltani. A vendéglős utján tudták meg a dolgot Hamburgban s innen értesítették a newyorki társulatot. Ennek köszönheti Bek János az életét mert különben az éhség, a szömjúság és a hideg anyyira elgyötörte, hogy pár órával később meghalt volna, ha rá nem akadnak.

— **Borzalmas öngyilkosság.** Az öngyilkosság borzalmas módját választotta Nagyváradon *Jung* Mihályné, egy hetvenegy éves öreg asszonyság, hogy megszabaduljon az élettől. Jungné sokáig kezelte szembatát a kózkórházban, ahonnan nemrég mint gyógyíthatatlan vakot bocsátották el. A világtalan asszony egy rokonánál lakott s folyton panaszkodott, hogy így vakon nem tud élni, inkább a halált választja, amely örökre véget vet szenvedésének. A halálra szánt öreg asszony ma reggel hét órakor ágyában fekvé vité végbe szörnyű tettét. Egy léser fent asztali evőkéssel teljesen átvágta a nyakát, úgy hogy fejét csak egy kis bőrfoszalvány tartotta a törzsön. Reggel, amikor a házbeliek benyitottak a vak asszony szobájába, az ágyról lebukva s már hideg testtel találták.

— **Megyel restauráció.** *Nyitra*vármegye szabad-élvüpartja ma délután a tisztújítás alkalmából rendkívüli látogatott jelölő-gyűlést tartott *Szirányi* György elnöklete alatt. Jelen volt *Kramolin* Viktor főispán is. Az értekezlet az alispántól kezdve valamennyi tisztviselői állásra egyhangulag ejtette meg a jelölést. A honpapi tisztújítás iránt általános az érdeklődés.

— **Vidéki hírek.** *Titelen Ravasz* József saját udvarában gondatlanságból lelőtte *Rencs* János 12 éves gyermekét. Forgópisztolyával egy akcióra célozva, a golyó visszapatlant és a gyermeket szíven találta. A gyermek nyomban meghalt. *Ravasz* letartóztatták.

— **Apja gyilkosa.** Borzalmas büntett történet a minap *Mohrenhausen* bajorországi városkában. Egy ismeretlen gonosztevő főgyújtotta *Bader* polgármester házát, amely teljesen leégett. Néhány óráva később a romok között megtalálták a pörgármester elszenesedett holttestét. A halott fején levő nagy sebből azt következtették, hogy *Bader* meggyilkolták s a gyilkos azután főgyújtotta a házát, hogy tettenek nyomait eltüntesse. A gyilkosság elkövetésével *Bader*

fiát, egy huszonötéztendő fiatalembert gyanúsítanak, akik már le is tartóztattak.

— **A tegnapi tüntetés és a rendőrség.** A tegnapi riadalom alkalmából több lap azt írta, hogy a pánikot nagyrészt a rendőrség tömeges felvonulása idézte elő, amelyet még ilokozott az is, hogy a kereskedőket a rendőrség figyelmeztette a redőnyök lebecsátására. Erre vonatkozólag a iókapitányság ma a következő nyilatkozatot adta ki:

A mai lapok az egyes utvonalonok fekvő üzletek tulajdonosai részéről nyilvánult aggodalmakról hirt adván, a rendőrséget okolák a tegnapi zavartosság előidézéséért. Ezzel szemben a iókapitányság tudatja, hogy a rendőrség csak akkor volt ki, midőn a főváros több pontjáról egyes kereskedők oltalmat kértek az állítólag közeledő tüntetőkkel szemben. Az sem igaz, hogy a rendőrség hívta fel az üzletlajdonosokat a redőnyök lebecsátására, sőt ellenkezőleg, a rendőrség mindenütt kijelentette, hogy nincs ok aggodalomra.

— **Árások rablók.** Vakmerő rablótámadásról adnak hírt *Táraz*ról. A kúszeg határában lezó *Harka* pusztán, *Pörneki* János haszonbérő tanyáján történt a dolog. A háznép még lent volt és tengerimorzsolgatással foglalkozott, mikor a tanyabeli kutyák dühös ugatása jelezte hogy idegenek járnak a portán. *Pörneki* Jánosnak gyanús volt a dolog, úgy hitte, hogy a baromfiólat akarják megédeszteni a jövevények. Főkapta a sarokból turkóbotját és kifeló indult. De még az ajtót sem nyitotta fel, mikor az iótarutit és három bekormozott képű, iólegyverkezett ember tört be a szobába. *Pörneki*-t, ki az utjokat akarta állni, egy revolverlövessel leterítették; egy másik lövés a gazda felöltő hajdonát sebezte halálra. A rablók aztán pénzt követeltek a beváltóktól, de válasza sem várva, ásóval és lejszéval estek neki *Pörneki* feleségének, két legényfiának és a juhásznak, aki szintén bent volt a szobában. Hogy mily kegyetlenséggel bántak el a halálrafeült emberekkel a rablók, mutatja, hogy a család legkisebb gyermekét, ki rémületében az ágy alá bujt, a lábánál előhuzták és lejszéokkal verték véresre. A vérengzés után a gazemberek 160 forintot elrabolva, elmenekültek az éjsötétjében. Akkor a megsebesültek egy átványszorgott a szomszéd tanyába, amelynek birtokosa, *Kormányos* Antal, a rablótámadás hírére rögtön lóra ült és bevágatott a kis-majjai csendőrszözhöz, ahol bejelentette az esetet. A csendőrnöknek már reggelre sikerült kérekeríteni a banditákat egy kőzei bérlő és két fia személyében, kiknek tanyáján egy véres ást és több véres lehérmeműt találtak. Az áldozatok közül *Pörneki*-t és lányát nagy részvét mellett temették el. Felesége és a kis gyermek a halállal vívdók.

— **Rendőri hírek.** Magyaros György kocsimosó felesége, *Farkas* Zsófia Fő-utca 16. szám alatti lakásán mérget ivott. — *Salabert* Lidi 14 éves cselédjány *Erzsébet*-kört 34. szám alatti szolgálati helyén marólyuggal megmérgezte magát. Mindkét életunt súlyos be-ső sérüléseikkel a mentők a Rókus kórházba szállították. — *Éles* Sára 64 éves napszámosnó tegnap este az utcán rosszul lett. A Rókusba akarták szállítani, s a kocsimos meghalt. Hottestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

(x) Kérjünk mindenütt F. M. K. E. vagy E. K. E. gyujtót.

(x) Kép- és díszmütárgyak Dorottya-utca 6. szám alatt kiállított kép- és díszmütárgyak oleszó áron eladó.

Kenyeret és kuplét!

Diadal az összes vonalon! *Grüner* Zsákk beadta derekát, a német sántán kapitulált. Záros határidőn belül elnémul a német muzsa a *Tátra*-kávéháztól az *Adria*-kávéházig.

Mindenki öszintén örül a sikernek, csak a magyar artisták vannak kétségbeesve. Nekik kell betölteni a kialakbólítás nyomán keletkezett hézagot. De nincs magyar repertoár. Egy sincs. Egy országot (két forintot) kinalnak egy magyar kuplét, de nem kapnak. Tragédiákban, époszokban van tisztességes kinalat, de a kuplétirodalom abszolúte meddő.

A magyar artistákat remegés szállotta meg. Attól félnek, hogy a kivivott győzelmet nem tudják megtartani.

Ma délután mintegy hetvenen tanácskozásra gyűltek össze. A tanácskozás során elhatározták, hogy elmennek Jókaihoz és kérnek tőle kuplét. A Kerespesi-uton különös kiáltások hallatszottak a felvonuló magyar artisták azt zugták teli torokkal: *Kenyeret és kuplét!*

Jókai szívesen fogadta a magyar artistákat, de amikor megérte, hogy miről van szó, kissé elborult homloka.

— Nem kicsinyem én, — mondá az ő büvös gondokahangján — az önök törekvését. A kávéházban épp úgy kell a magyar kulturát szolgálani, mint a

szubvencionált Olimpuson. Mi magunk is egykor a Pilvax-kávéházban... de haj, az régen volt. Ami azonban a kuplét illeti, nagyon sajnálom, hogy nem szolgálhatok. Ez az egyetlen irodalmi faj, amelylyel nem foglalkoztam. Kár, magam is szeretem hallani a csiklandósabbakat.

Az atyamesternek kaján gondolat cikázott végig a fején.

— De nem baj, ajánlok önöknek egy irodalmi potentátomat, akitől annyit kapnak, amennyit akarnak.

— Ki az?

— Gyulai Pál, mondotta Jókai rettenetes nyugalmmal. Csak menjenek, most otthon találják.

Az artisták felkeresték Gyulai Pált. A nagy esztétikus el volt képedve, mikor meghallotta, hogy töle kuplét kérnek.

— Nem jó helyen járnak, barátaim, mondotta, nekem fogadásom tiltja az effélet... Megigértém Pókaynéknak, hogy csak balladákat írok.

Gyulainak kaján gondolat cikázott végig a fején.

— De nem baj, ajánlok önöknek egy irodalmi potentátumot, akitől annyit kapnak, amennyit akarnak.

— Ki az?

— Kozma Andor. Csak menjenek, most otthon találják. Mondják, hogy én küldtem.

Kozma meghatottan köszönte meg az artistáknak a bizalmat.

— Szép, hogy rám gondoltak, s ha valahy jöttek volna... most nem tehetem... Méltóztatnak tudni, hogy levelező-tagja vagyok az Akadémiának. Az előítélet... haj! De sebjaj, ajánlom önöknek Radó Antal. Elsőrangú írma!

Radó Antal Szász Károlyt és Szász Károlyt a maga részéről Martos Ferencet ajánlotta.

A boldogtalan artisták végig kilincseltek az egész irodalmat. Voltak Heltai Jenőnél, Abrányi Emilnél, Gergely Istvánnál, Zubovics Fedornál, sőt beszóltak az öreg Szinyei bácsihoz, ki hamarosan 7400 adresszát adott át nekik.

— Első sorban Várady Antalt ajánlhatom. Biztos hely. Egy perc alatt lekopogtat önöknek...

Az artisták neki indultak felhajtani Várady Antalt. Meg is találták, de nem a költőt, hanem egy másik Várady Antalt, aki fűszeres.

Szónokuk előadta a kérésüket. Hivatkozott természetesen a magyar génuszra. A derék fűszeres nagy nyugalmal hallgatta végig. Aztán így szólt:

— Minthogy én nem vagyok költő, megmondhatom az igazat. Ne fáradjanak, jó emberek. Hiába minden. Aki Magyarországon kávéháza való kuplét tudna írni, az nem ir. Derogál neki. Mert tetszik tudni, büszke, lovas nemzet vagyunk. Nálunk a génusz még lóháton jár. Majd ha leszál a paripáról...

Most már az a kérdés, ki tudja-e a magyar artisták azt az időt börtölni?

Lucián.

FŐVÁROS.

(*) **Ujpestnek a fővároshoz való csatlóása.** Régi óhajátuk az upestieknek hogy községüket, mely az utolsó évtized alatt oly rohamosan fejlődött s ugyszólván egészen összenőtt a fővárossal, tényleg is a fővároshoz csatlójjak. Most, hogy a fővárosi törvény revízióján dolgoznak a belügyminiszteriumban, Ujpest község küldöttségileg fogja felkérni a belügyminisztert, kérve, hogy az összecsalást minél gyorsabban tegye lehetővé. Egy könyomatos értesülése szerint Széll Kálmán belügyminiszter, a székesfővárosi törvény revíziójának javaslatán dolgozó *Fascho-Moys* miniszteri tanácsosnak direktívát is adott már Ujpest községnek a főváros belterületéhez való kapcsolását illetőleg. A küldöttség a jövő hét folyamán keresi fel a belügyminisztert.

(*) **Erzsébet-leányváház.** Az árvaházak gondnoksága beterveztette a kimutatását a tanácshoz az Erzsébet-leányvárházak az 1901. évi második felében volt létszámáról. Eszerint az intézetben az idő szerint 33 teljesen árva és 67 félárva leánykát ápolnak; ezek közt tizenöt éven aluli 92 volt, azon fölül pedig 8. Az 1901. évi január—júniusi első felében 95 növekedés volt az intézetnek.

(*) **Ingtalanok forgalma.** A főváros területén a lefolyt héten a következő ingatlanok kerültek átírás alá:

A pesti oldalon: Schwarz Jakab VI. Szabolcs-utca 5. számú háza 138.000 koronáért Mankoch Samunéra. Röck Károly és neje VII. Szugló-utca 43. számú háza 4000 koronáért Kozár Jánosnéra. Kroll Károly és neje VII. Csányi-utca 6. számú háza Eck-

stein testvérekre (örökség). Fial Mihály X. Gyömrői-ut 57. számú házának része Schlosser Anna és testvéreire (örökség). Bachmanek Antalné X. Feisbrókason fekvő 7604. hrszámú telkének része Bachmanek testvérekre (örökség). Hermann Kajetán VIII. Conti-utca 13. és Oriás-utca 3. számú házának részei Hermann Lajos, Adolt és Irmára (örökség). Waiser Mária VII. Kazinczy-utca 5. számú házának részei Waiser János és Ferencre (örökség). Csombor Imre VII. Hajtsár-ut 16. számú háza 13.620 koronáért Susszer József és neje. Röck Károly és neje VII. Szugló-utca 41. számú háza 2000 koronáért Kozár Jánosnéra. Haasz Lipót és társai VII. Mexikói-ut 5. számú háza 63.001 koronáért Herzmann Bertalanra. Fleischmann Lázár Baross-utca 120. számú, Kisalud-utca 40. számú és Ulói-ut 62. számú háza Fleischmann Regina, Antal, Hermína és Ferencre (örökség). Svadó Ferenc VI. Nagy János-utca 23. számú, VII. Király-utca 77. számú és Valeró-utca 10. számú házáinak felerésze Svadó Vilmos és Irmára (osztálygyesség). Vashegyi József VIII. Kisalud-utca 24. számú házának felerésze Eisenberger Paulina és társaira (örökség).

A budai oldalon: Planzelt János II. Törökvész-dülőben fekvő 3961/1, 6617, 6756, 6762 és 6759 hrszámú telkének felerésze Plauzelt Jánosnéra (vagyonmegosztás). Schultz András és Mária I. Petneházyréti dülőben fekvő 7443. hrszámú telke 600 koronáért Czernmel Mátyás és neje. Braitsver Józsa I. Krisztinavárosban fekvő 1616/2/c, 1616/2/b. hrszámú telkének felerésze Braitsver Józsefre (osztályjogcím). Braitsver József I. Krisztinavárosban fekvő 1616/2/a, 1616/2/b. hrszámú telkének felerésze Virág Károlyné (osztályjogcím). Horváth József I. Istenhegyen fekvő 9790/1 és 12281. hrszámú telkének háromtizenkettedre 300 koronáért Breslmayer Románra. Hönig József III. Pál-úlyben fekvő 5300/1—2 és 5301 hrszámú telkének háromtizenhatodrésze Bartsch Izidorra és Zacsok Magdolnára (vételjogcím). Wornaszta József I. Istenhegyen fekvő 9676. hrszámú telke 2400 koronáért Gombás Jenőnére. Horovitz Malvina I. Krisztinavárosban fekvő 1845. hrszámú telke 30.000 koronáért a Magyar jelzáloghitelbankra. Seitzler Jánosné I. Istenhegyen fekvő 9747. hrszámú telkének 12.44-edrésze 482 koronáért dr. Stern Józsefre.

Ó-Budán: Knausz József III. Ó-Budán fekvő 90 hrszámú telkének tizenötödörösze 625 koronáért Bodaneczky Adolfrá. Sitz szül. Henthaller Anna III. Lajos-utcaiban fekvő 232 hrszámú telkének felerésze 12.000 koronáért Barón Sándorra. Flessner Antal III. Filatori-dülőben fekvő 6717/2—6/1 hrszámú telke 1800 koronáért Mayer Károly és neje. Flessner Antal III. Filatori-dülőben fekvő 6717/2—6/2 hrszámú telke 1400 koronáért Germ Ferenc és neje.

SZÍNHÁZ, ZENE.

Operai dolgok. Mader Raoul helyettes-igazgató helyesen cselekszik, ha változatosabb, élénkebb akarja tenni az Opera műsorát. A nagy drámai operák és zenedrámák folytonos ismétlése nemcsak a tagokat, az orkesztart, az énekkart lárasztja ki, hanem a közönséget is; azonfelül nyomasztó, szinte elviselhetetlen egyhangúságot okoz a repertoárban. Ilyentem az Operára nézve éppen kapóra jön *Abrányiné* asszonynak az az elhatározása, hogy hajlandó visszaoglalni az a szerepkört, ahol olyan briliánsan és annyi díszsőséggel állotta meg a helyét Távozásával a népszerű kedves játékdalművek, vig operák egész sora szorult le a játékrondról és a kitünő művésznő pótlására irányult egyes kísérletek teljesen siker nélkül maradtak. Azok, akik híresebb szerepeiben állléptek, meg sem közelítették *Abrányiné* emínsen szubrett-talentuát, játékának eredetiségét, finomságát, sikkjét, és az így elövelt operákat hamarosan megint csak le kellett venni a műsorról. Az igazgatóság most *Szojer* Ilona kisasszonyt vette kombinációba. De a repertoár egyhangúságának megszüntetése szempontjából ez a kombináció sem nyújt elegendő biztosítékot, mert még abban a legjobb esetben is, ha *Szojer* kisasszony, aki eddig csak az operette-zsánert művelte, megmutatja rátermettségét az opera magasabb stíljében, meg tud felelni az opera több művészetét követelő feladatainak; még ebben az esetben is számot kell vetni az átmenet nehézségeivel. Máról-holnapra nagyobb operai szerepeket nem lehet betanulni, különösen azoknak, akikre nézve az opera mindig idegen terepnek volt s akik évek során át beleélték magukat a könnyebb stílusba és a könnyebb sikerekbe. Evidens tehát, hogy *Abrányiné* asszony nagy művészetére és rendkívül gazdag repertoárjára még akkor is szüksége van az Operának, ha *Szojer* kisasszony a Magyar Színházzal szemben lenniörög ügyének rendezése után esetleg megkezdí karrierjét az Opera színpadán. Ilyen körülmények közt örömmel fogadná a közönség annak a hírnek a megerősítését, hogy az igazgatóság a legkiválóbb magyar művésznök egyikét önkényes visszavonulásának és pihenésének megszakitása után újból megkínálja azzal a térével, amelynek betöltésére

mostanság egyedül ő rendelkezik a megkivántató primadonnai kvalitásokkal. A fekete dominó a *Bohémek*, *Eladott menyasszony*, *Figaró lakodalmá*, *Házi tucskok*, *Fehér nő*, *Fra Diavolo*, *Windsori vig nők*, *Mignon*; ezek az operák, hogy újra gyönyörködtessek a közönséget, az ő genialis egyínéségére, kiváló művészetére várnak.

Pálmay Ilka hétfőn, e hó 30-án lép fel huszonötödöszer a Vigaszínházban, még pedig ismét a Pillangókisasszony és a Szemes leány, szemes legény női fészerepében. Ezen a jubiláris előadású játszsák egyelőre utólszor a népszerű két énekes darabot, minthogy a magyar ciklus következtében leszorulnak a műsorról.

Fríges főhercegek a színházban. *Pozsonyból* táviratozzák: A főhercegi pár kívánságára a városi színházban mára a Boszorkányvár operett németnyelvű előadását tűzték ki. A fenségek beleegyeztek, hogy tekintettel arra, hogy ezen az előadáson jelen lesz *Mária Krisztina* főhercegnő és völégénye, *Salm-Salm* Emánuel herceg is, a középső páholyt valógokkal díszítsék. Pont hét órakor megjelent a színházban *Fríges* főherceg és neje, a menyasszony-főhercegnő és völégénye, ennek atyja, *Salm-Salm* Alfréd herceg, *Mária* Anna, *Mária* Henriette és *Natalia* főhercegnő. A színház bejáratánál *Isabella* főherceggasszony megköszönte *Relle* Iván igazgatónak, hogy a kívánt darabot tűzte ki a műsorra. Midőn a fenségek a pápolyba léptek, a zenekar háromszoros tussal, a telt ház közönsége pedig lelálással üdvözölte a magasrangú vendégeket, akik mindvégig jelen voltak az előadáson.

Magyar előadások Bécsben. *Bécsi* újságok azt a negyedikü hirt közlik, hogy *Polgár* Károly rendezése alatt *Magyar Szalon* címmel az osztrák esaszárvárosban magyar előadások fognak tartatni a *budapesti* színházak legkiválóbb művészerőinek és művészek közreműködésével. Az előadásokban *Blaha* Lujza, *Jászai* Mari, *Márkus* Emilia, *Lánzy* Ilka, *Ujházi* Ede, *Vizvári* Gyula, *Burrián* Károly, *Ney* Dávid és *Takács* Mihály fognak részt venni. A *Nemzeti Színház* és a *M. kir. Opera* tagjainak közreműködésére vonatkozó engedélyt gróf *Keglevich* intendants már megadta. A magyar előadások műsora nemcsak egyes szavallatokat és énekszmakokat, hanem egész jeleneket és próbb darabokat is fog tartalmazni.

A Nemzeti Zenede közgyűlése. A *Nemzeti Zenede* vasárnap délben tartotta rendes évi közgyűlést saját helyiségében tagjainak élénk részvétele mellett.

Rózsavölgyi Gyula alpolgármester, a zenede alelnöke, megnyitó beszédében a megjelentek üdvözlése után felsorolta a mult év kimagasló eseményeit, vezető embereinek jubileumát, a zenede hangversenyét, a Geröczy-emlékünnepet. Fajdalommal emlékezett meg ama vesztéséről, amely a zenedét *Geröczy* Károly, *Bartay* Ede, *Erkel* Sándor, *Zmay* László, *Németh* Antal és *Vetsey* István elhunytával érte. Emékkéte a közgyűlés jegyzőkönyvében örökölte meg. Majd jelentést tett a Nemzeti Zenede vagyoni helyzetéről. A zenede összes vagyona a leolyt iskolai év végével 502.556 korona 52 fillér értéket képvisel, melylyel szemben 176.360 korona tartozás áll, úgy hogy a tiszta vagyona 326.196 korona.

Az élnézzessel fogadtott megnyitót után *Vajdajfy* Emil titkár terjesztette elő az alapszabály-módosításokat, melyekhez a közgyűlés vita nélkül hozzájárult.

Rózsavölgyi Gyula alelnök szóalt fel ezután és elmondta hogy az igazgató-választmány ülésén gróf *Zichy* Géza, a zenede nagynevű elnöke, az igazgató-választás körül előfordult félreértések következtében elnöki tisztről leköszönt. Mivel a helyzet azóta tisztázódott, a választmány megbízásából javasolja, hogy küldöttségileg kérjék föl gróf *Zichy* Gézát az elnökség megtartására és a gyűlésben való megjelenésre. Zajos helyesléssel fogadták el a javaslatot és *Beményi* Antal vezetésével nyomban küldöttség ment az elnökért. Gróf *Zichy* Gézát megjelenésekor lelkes élnézzés fogadta. *Rózsavölgyi* alelnök pedig megleghangú beszédében kérte föl, hogy foglalja el újból az elnöki széket és szentelje munkásságát a Nemzeti Zenedének.

Gróf *Zichy* Géza kijelenti, hogy a bizalom és ragaszkodás egyhangú megnyilatkozása következtében újra elfoglalja az elnöki széket. A közelmúltban előordult választási harc azt mutatja, hogy az intézet érdekeivel igen sokan törődnek. A maga részéről azt kívánja, hogy az igazgatótanács tagjai akik mind jellemes kipróbált férfiak, épp oly ernyedetlen buzgáommal és áldozatkészséggel vesszék az intézetet, mint vezette azt negyedszázadon át *Bartay* Ede, akinek emlékéte külön is megörökíttetni kéri a gyűlés jegyzőkönyvében. Midőn elnöki tisztrét újból elfoglalja, igéri, hogy erejét fokozottabb mértékben fogja az intézetnek szentelni.

Lelekes élnézzés követte a beszédet, amely után *Zichy* átvette a gyűlés vezetését. A közgyűlés tudomásul vette a titkári, a számvizsgálói és a pénztári jelentést, amely szerint a jövő évi költségvetés a következő: bevétel 118.842 korona, kiadás 110.419 korona 22 fillér, maradvány 7922 korona 78 fillér.

A modern magyar konyha kodexe:

A HÉT SZAKÁCSKÖNYVE.

Kincsestára minden gazdaasszonynak. Kiegészítője minden szakácskönyvnek.

Ára díszes kötésben öt korona. Kapható a „Budapesti Napló” kiadónál, József-körút 18.

Végül megválasztották igazgató választmánytagokul: Apaticzy Sándor, Daubek János, Devecis Ferenc, Dr. Diósy Béla, Göth Ede, Jausa Nándor, Kacsvinszky János, Kókay Lajos, Morzsányi József, Pütsich Frigyes, Schön Rezső, Schunda V. József, Siposs Antal, Tompa Antal; számvizsgálókul: Reményi Antal, Vargha Albert és Kauszer József.

** A Vigszínház a miniszterelnöknél. A Vigszínház küldöttsége Faludi Gábor igazgató vezetése mellett vasárnap délelőtti tisztelettel Széll Kálmán miniszterelnöknél, hogy őt a színház magyar ciklusának első előadására meghívja. A miniszterelnök rendkívül szívélyesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy örömmel vett tudomást a Vigszínház bazafias tervéről. A miniszterelnök, aki annak idején részt vett a Vigszínház alapításában, elmondta, hogy különben is mindig élénk érdeklődéssel kísérte az intézet művészi fejlődését és megígérte, hogy amennyiben elutasítás, vagy más fontos ok nem akadályozza, örömmel meg fog jelenni újév napján a magyar ciklus első előadásán.

** Az Operaházban holnap, hétfőn, bérlétszűnetben Aida kerül színre. Ammeris szerepében Wyns Charlotte, a párisi Opéra Comique tagjának és Aida szerepében Ney Hermánának a vendégfelléptével. A vendégművészekön kívül résztvesznek még az előadásban Wlassák V., Alberti, Takáts, Ney D. és Ney B. Ez előadás tisztá jövedelmét az igazgatóság Perotti Gyula hamvainak a családi sírjába szállíttatása, esetleg egy síremlék költségeinek fedezésére fordítja. A kegyeletos célra való tekintettel az igazgatóság felléptetőket köszönettel fogad. Az előadásban közreműködő művészek és művészek az alkalommal lemondottak a szokásos fellépti díjaikról.

** Eibenschütz Iona házassága. Eibenschütz Ilonáról, az ismert magyar zongoraművésznőről, külföldi lapok azt újságolják, hogy egy angol millionosnal, Derenberg Károlylyal, Londonban eljegyezte magát. A művésznő házasságánál fogva visszavonul a hangversenytermekből.

** Fumagalli mint drámai színész. Fumagalliról, az ismert olasz baritonistáról, megírjuk, hogy német drámai színész lett s mint ilyen már több németországi színpadon nagy sikereket aratott. A művész legközelebb egyik bécsi színházban is be fogja magát mutatni Hamletben és a Kisrétkeket Oswald-jában.

** Szonozno ötvenezerliras díja. Szonozno, a világhírű olasz zeneműkiadó, mint már adtuk hírt róla, ötvenezer líra nemzetközi pályadíjat tűzött ki egyfelvonásos operára. A pályázat feltételeit a milánói Secolo adja közre s ezek szerint a pályaművek beküldési határideje 1903. január 31. A legjobb három pályaművet háromszor-háromszor fogják előadni s a közönség fogja eldönteni, hogy a díj melyiket illeti meg. Az előadások költségeit Szonozno maga viseli.

** Yvette Guilbert körüta. Yvette Guilbert, a híres francia chanteuse január közepén kezdi meg társulatával vendégjátékait Bécsben. A nagy Yvette ezután tudvalevőleg a budapesti Vigszínházban lesz három estén át, január 27., 28. és 29-ikén vendége és főúrnk Berlinbe megy, ahol február elején a Central-Theaterben fog fellépni.

** Operaelőadás a Telefon Hírmondóban. A Magyar Kir. Operaház volt hőstenora, az Olaszországban elhunyt Perotti Gyula síremléke javára ma este Wyns Charlotte, a párisi Opéra Comique tagja és Ney Hermán vendégfelléptével előadja az Aida, melyben az említett vendégeknek kívül az Operaház legjobb erői működnek közre. A jétékony-célra történő előadás a Telefon Hírmondó előzetői odahaza a lakásaikon is végighallgatják, mert a Hírmondó az előadást teljes egészében közvetíteni fogja. Az Opera után a rendes esti előadás következik, majd annak bevezetésével 11 óráig még cigányzene lesz hallható a kagylókön keresztül, melyet az Elte- és az Emke-kávéházból közvetít a Telefon Hírmondó.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ A legérgebb magyar élelaptop, az Űstökést az újév alkalmából melegen ajánljuk olvasóinknak. Az igaz magyar liberalizmusnak az élelaptopok közt ő az egyedüli zászlóvivő s azt pártokra való tekintet nélkül szolgálja úgy írásban, mint kitűnő rajzaiban. Előfizetési ára negyedevére 4 korona, Kiadóhivatala V. Kálmán-uter 2.

○ Molière Remekel. A Lampel-Wodianer-cég nagy új vállalata, a Remekirők Képes Könyvtára Shakspeare mellett Molièret is fölvetve programjába és Molière munkáit legnagyobb részét új áttűtésben juttatja a közönség elé. Molière remekeinek most jelent meg a gyűjteményben első kötete, mely a francia vigjáték atyjának négy híres művét tartalmazza. A főszereplőt, Dandin Györgyöt és a kényeskedőket (Les précieuses ridicules) Hevesi Sándor, a bolesinálta doktort pedig Gabányi Árpád ültette át nagy sikerrel és mind a négy munkát Hevesi Sándor látta el a szükséges magyarizációkkal és jegyzetekkel. A magyarizációkat kiegészíti Haraszti Gyulának, a kolozsvári egyetemi tanárnak Molièreről írt kitűnő esszéje, mely harmadik ízben teljes képét adja a nagy író életének és munkásságának. Az illusztrációk egy nagyobb részét külföldi művészek, más részét egyik legdérebb magyar művésznünk, Gergely Imre készítette. Molière kitűnően sikerült arcképein kívül tizenhat pompás humoru kép díszíti a könyvet, mely — mint a Remekirők Képes Könyvtárának minden kötete — pompás díszkötetben jelent meg, tábláján Poquein mester dombornyomása arany medallion-arképpel. Molière remekeinek ez I. kötete azok számára, kik az egész gyűjteményt veszik, csak 5 koronába kerül; az egész

gyűjtemény elől bő prospektust szívesen küld bárkinek a kiadóhivatal: Lampel R. Wodianer F. és Fiai udvari könyvkereskedése, Budapest, Andrassy-ut 21.

○ Ambruska mint hagyaték. Parol Bertalanak ily című regényére hirtel előfizetést a Szegei Napló kiadója. Parol munkáit nem kell külön ajánlani a közönségnek. A kik a korábban megjelent Apró történetek című könyvét, nemkülönben az időközünkint megjelent munkáit ismerik: bizávt sejtik, hogy e kötet is épp oly kifogástalan s előkelő színvonalon álló irodalmi mű lesz, mint minden korábbi munkája. A könyv 12—14 ívnyi terjedelemben jelenik meg nemsokára, ára egy korona. Az előfizetések Engel Lajos kiadóhoz küldendőek Szegebre.

SPORT.

** Football. Az időjárás alaposan megcsufolta derék labdarugóinkat mert minden „utolsó” jelzett mérkőzésük után — heteken keresztül — lehetővé tette újabb „utolsó” matchek megtartását. Tegnap a Budapesti Torna Club az Önkéntes Mentő-egyesület javára rendezett mérkőzést I. és II. csapata között. Az eredmény 5 : 0 goal az I. csapat javára, ami természetesen is, bár a II. csapat meglepő kitartással helyt állott s nem egyszer veszélyeztette az I. csapat kapuát. A második félidőben sűrű köd kezdett lassan aláereszkedni, angolos színezetet adva a játszótérnek és mire a játék véget ért, teljesen el is takarta a Csömöri-uti pályát a játszókka egyetemen: a ködből szőtt fűgöngy legördült. A labda és rugói térjenek pihenőre, hogy tavasszal újult erővel győztesen kerüljenek ki a nemzetközi mérkőzésekből.

TÖRVÉNYSZEK.

§§ Elítelt tót újságró. Turóc-Szent-Mártonból írják: Mikor a Narodni Noviny telelés szerkesztőjét Pietor Ambrust a budapesti esküdtszék nyolchavi fogházbüntetésre ítélte, turóc-szent-mártoni barátai és elvtársai tüntető fogadtatásban részesítették a vasuti állomáson, amiért azután huszonkettőt közülök 2—6 havi közönséges fogházra ítél a Kuria, amit azok keservesen le is ülték. Mihelyt azonban hazakerültek, a vad két lótanuja, Ujhelyi Attila főszolgabíró és Lázár Jenő esendőrfőhadnagy ellen hamis tanuskodás és hamis eskü miatt följelentést tettek. Az eljárás meg is szüntették. Lázár Jenő esendőrfőhadnagy erre a honvédelmi miniszter felhatalmazása alapján Skultety József, a Narodni Noviny munkatársa mint följelentő ellen hatóság előtt való rágalmazás miatt pert indított és a turóc-szent-mártoni kir. járásbírósnak ennek alapján Skultetyt kéthavi fogházra és a költségek megfizetésére ítélte. Skultety ezen ítélet ellen felebbezett.

§§ A januári esküdtek. A budapesti büntető-törvényszéken szombaton Zsitvay Leó elnöklésével kisorsolták az 1902 januárban működő esküdtszék tagjait. Az ügyéséget a sorsoláson dr. Pataky Gyula királyi ügyész, az ügyvédi kamarát dr. Wolf Vilmos képviselte.

Rendes esküdtek lettek: Kohn Ármán magántisztviselő, idősb Lenz Ferenc bányáros, Varga Albert banktisztviselő, Medgyesi György háztulajdonos, Karácsonyi László számbóster, Kohn Samu tüszerkereskedő, Kántz Ferenc vászonkereskedő, Koós Ottó zalogházi igazgató, Földvári Jakab háztulajdonos, Matza János váltófűző-készítő, dr. Kormuth Frigyes ügyvéd, Jusztusz Sándor vasredőgyáros, Szatala Emil lakatosmester, Kovács Bernát ügyvéd, Diósy Lajos gyógyszerész, Riva József műépítész Ludwig János nyug. köz-igazgatási bírósági másodelnök, Lőrincz János eszmachiamester, Hasmann József bormérő, Holzer Sándor női ruhakereskedő, Schweits Mihály vendéglős, Macskósy Sándor vendéglős, Schütz Mór közlajfonimító-gyári cégvezető, Fülöp István malomtisztviselő Gara Béla bornyagykereskedő, Hóser Viktor műszerész, Kunz Ferenc kereskedő, Fried Fülöp gyáros, Heltzer József elemi iskolai igazgató és Holländer Bernát gondnok. Pótesküdték lettek: Vandrák László háztulajdonos, dr. Kramer Tivadar bankár, Nobel Dávid szijgyártó, Kardvölgy Árpád szivacskereskedő, Steinweis János vendéglős, Villányi Alajos nyugalmazott tekkönyvvezető, Skultety Gyula kaiaopos, dr. Szappanos Gerő ügyvéd, Labancz Tivadar gyógyszerész és Jonás Bertalan kereskedő. Az esküdtszék ülésszaka január 13-án kezdődik s január 27-én ér véget.

TÁVIRATOK.

Bécs, december 29. Az itteni technika vegyészeti iskolájának dékánja, Perger udvari tanácsos tegnap este hirtelen meghalt.

Bukarest, december 29. Erzsébet királyné 58-ik születésnapja alkalmából a város lobogódszt öltött. A miniszterek a királyi palotába mentek, hogy a királynének kifejezzék a kormány szerencsekívánatait. Az ország minden részéből számos üdvözlő távirat érkezik.

Moskva, december 29. Az itteni természetvizsgáló társaság állattani osztálya expedíciót készít elő a perzsa öbölhöz.

Freiburg (Freisgau kanton), december 29. Kraus udvari tanácsos, az itteni egyetem theologiai tanára, ma San-Remóban gyomorvérézés következtében meghalt.

Milano, december 29. A mai kamarai pótválasztásnál Turati szocialistát 2344 szavattal újból képviselővé választották.

London, december 29. A Reuter-ügynökség jelentő Bomyból (Goynoa) e hó 28-áról: Az árók ellen operáló angol hadoszlop e hó 16-ikán hajónapi harc után megszállta az árók főhelyét, Bendit, a bennszülött legénységéből 39 ember elesett.

A osztrák helyzet.

Brünn, december 29. Ma délelőtt a morva tartománygyűlés állandó kiegyezési bizottsága gróf Herberstein képviselő, bizottsági elnök elnöklésével ülést tartott. A bizottságnak a cseh klubhoz tartozó tagjai nem jelentek meg az ülésen. Beható vita után elhatározták, hogy az állandó kiegyezési bizottság eddigi működéséről jelentést tesznek. Előadónak Chlumetzky báró választották meg.

A francia hadügyminiszter beszéde.

Dijon, december 29. Három új üteg felállítására alkalmából André hadügyminiszter fogadta a hatóságok fejeit és a prelektura hivatalnokait. A miniszter üdvözölte a tiszteket a köztársaság iránti odaadásukért és utalással a kínai expedícióra kijelentette, hogy ez újabb bizonyítéka annak, hogy a francia hadsereg a világ első hadserege. A municipalitás által rendezett banketten André tábornok több felköszöntőre válaszolva, beszédet mondott, melyben azt mondta, hogy köszönetet mond a népnek a hadsereg iránti szeretetért és hozzátette, hogy mindnyájuknak karöltve kell együttműködniük azon, hogy a bizalmatlanságot elhárítsák. A beszédet általános tetszéssel fogadták.

Argentína és Chile.

Washington, december 29. Mint itteni diplomáciai körökkel hivatalosan közlik, Argentína még nem notifikálta ugyan hivatalosan, hogy nem hajlandó a december 25-én aláírt jegyzőkönyvhöz hozzájárulni, de Portéla argentiniai követnek nem hivatalos formában tett kifogásait a jegyzőkönyv határozmányai ellen, amelyek a rendőreszervezetnek Ultima-Speranzából való visszavonására és az angol királynak választott bírói ítéletére vonatkoznak, olybá tekintik, mint amelyek a vitás kérdések elintézését komolyan veszélyeztetik.

A dél-afrikai háború.

London, december 29. A Reuter-ügynökség jelentő Piquetbergroadból e hó 28-ikáról: A nyugati Fokgyarmatban egyesült boer kommandók, összesen 700 ember, Theron, Van Rentsburg, Woosti, Smit és Pypers parancsnokok alatt e hó 2-ikén és 23-ikán megtámadtak egy Calvinába tartó kíséretet, amint egy hosszú szoroson keresztülvonult. A boeroknak nem sikerült egyetlen kocsit sem zsákmányul ejteniük. A boerokat, akik öt halottat és husz sebesültet vesztek, visszaverték. A kíséret sértetlenül ért Calvinába.

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar Jelzálog Hitelbank az elmúlt évben is teljes sikerrel folytatta alapszabályszerű üzletágainak: a jelzálog- és közszégi kölcsönüzletnek fejlesztéséért. Az év első felében a pénzügyviszonyok a befektetési papiroknak nem kedveztek és különösen a belsőidőn való elhelyezés útjából nehézségekbe, e mellett a belsőidőn elhelyezett címletek visszaaloylása jóval kisebb mértékben bár, mint a megelőző években, állandóan tartott. Ezzel szemben az üzleti év második felében a pénzügyi helyzete annyira megjavult, hogy az intézetnek régi és folyton erősbödő bel- és külföldi összekötöttései segítségével módjában volt nagyszabású eladási tranzakciókat vinni keresztül, úgy, hogy nem csupán az utóbbi években felgyülemlett címletkészletek, hanem az intézet újabb kibocsátmányai is igen jelentékeny mennyiségben kerültek előadásra. Ez eladások teték lehetővé, hogy a bank a jelzálog- és közszégi hitelügynöknek fokozott mértékben tehetett eleget és címletforgalmát az ujonnan engedélyezett kölcsönök alapján lényegesen szaporíthatta. Egyrészt az üzletek folyamton növekvő terjedelmének, másrészt a bank hatalmas francia pénzcsoportjához való szorosabb csatlakozásnak volt következménye a múlt évben keresztülvitt alapfokemelése. A felemelt részvénytöke után a bank előreláthatólag a tavalivaly egyenlő osztalékot fog fizetni.

Ipartestületek egyesülése. A budapesti IV.—X. kerületi szűcs és sapkás, kalapos, kötélgyártó, kelme és fonállövő, kötőszövő, fésűs, hangszerkészítő, szappanos és gyertyamártó, tajték és pipalagó ipartestület vasárnap délután Schunda V. József elnökielte alatt rendkívüli közgyűlést tartott a fővárosi iparosok helyiségében. *Lehák Lajos* jegyző bejelentette, hogy a budapesti vésnökparosok testületileg csatlakozni akarnak az ipartestülethez. Schunda elnök indítványára e csatlakozást elfogadták négy vésnökpari előljárásági tagot választottak és a csatlakozás következtében szükséges alapszabálymódosításhoz egyhangúlag hozzájárultak.

Ipari kikötők. A „Magyar mérnök- és építész-egylet”-ben szombaton este *Forbát Fischer Imre* frankfurti városi mérnök az ipari kikötőkről értekezett.

Kifejtette, hogy a behajózás fejlesztésének egyik leghathatósabb eszköze az a behajózási kikötők készítése, melyeknek feladata a vízi forgalmat szerkesztés kapcsolatba hozni a vasúti és közúti hálózattal. A nagyobb városok eddig majdnem kizárólag a kereskedelmi forgalom céljaira építettek kikötőket. Az újabb ilyenmódú építkezések között az előző behatoltan ismertette a magdeburgi kereskedelmi kikötőt, mely 1894-ben, a kölni, mely 1898-ban és a borszlói, mely 1901-ben adták át a forgalomnak. Leírta továbbá a ruhrort—duisburgi leginkább a szénforgalmat lebonyolító kikötőt, mely 11½ millió tonnányi évi forgalmával a legnagyobb európai behajózási kikötő. A legnagyobb kikötők a kereskedem érdekei mellett mindinkább a nagyipar érdekeit is szolgálják, amennyiben tömegárukat gyártó telepeknek lehetővé teszik, hogy hajózható uttal és egyidejűleg a vasúttal is közvetlen összeköttetésben álló területen telepedjenek meg és így nyereségüknek beszerzésekor mint készáruk elszállításukra kihasználják az olcsó forgalom előnyét. Az ilyenlajta kikötőre nézve tipikus a manheimi iparkötő, mely 1901-ben vételelt részben üzembe, befejezésén még folyik a munka. Az iparkötők által Mannheimon kívül még Strassburgban, Dortmundban, Münsterben és egyebütt elért sikerek arra bírják Crefeld német várost, hogy az idén szintén elhatározza egy iparkötő építését kizárólag azzal a céllal, hogy a város mostani, leginkább finomabb szövőcék-keket gyártó iparát ez által oly jarral egészítse ki, mely főmunkáit előállításával foglalkozik. Mindenestre a tervezett budapesti kikötő építései is figyelemre érdemes a behajózás ilyen felhasználása az iparfejlesztés céljaira.

Iparhatósági megbízottak választása. A székes főváros összes kerületeiben ma folyt le az iparhatósági megbízottak választása. Az előző évekhez képest valamivel nagyobb érdeklődéssel, amennyiben a demokraták csaknem minden pesti kerületben saját listáikkal korszakodtak. A szavazás reggel nyolc órakor kezdődött és este hét óráig tartott.

A VIII. kerületben a demokraták-párt győzelme végződött a választás. Megválasztottak: Rendes tagok: Arnd Rezső, Blau Izidor, Damjanovics Odón, Hauer Rezső, Hermann Sándor, ifj. Illés Antal, Káldor Zsigmond, Kerény Arnold, Keiser B. Lipót, Kormos Zsigmond, Kurucz Kálmán, Korzwil Sándor, Lőw Sándor, Meisel Mihály, Nattan Aladár, Pejov Pál, ifj. Porcszász Gyula, Roth Dezső, Sauer József, Svartetzky Gáspár. Pótagok: Boross Hugó, Fehér István, Fuchs Béla, Horváth Ferenc, Sterling Ferenc.

Új táviró- és távbeszélő-hivatalok. A kereskedelmi miniszter Szepesvárnegyében a podolni, 6-labló postá- és táviró-, nagy-lipniki postá- és a szepes-óralai postá- és táviróhivataloknál távbeszélő központokat rendeztetett be melyeket a szepesvármegyei törvényhatósági távbeszélőhálózatba bevonatott és a nagy-lipniki postá-távbeszélő hivatal egyidejűleg táviratok kezelésével is megbizta. Orsován városi távbeszélő-hálózatot létesített a miniszter, amely 1901. évi december hó 1-én átadott a közhasználatnak. E hálózat központja az ottani I. sz. postá- és táviróhivatalnál rendeztetett be, mely teljes nappali (C.) távbeszélő szolgálatot tart. A Déli vaspálya-társaság Vasvármegyében levő Vasvár és Dömötöri nevű vasúti táviróit a kereskedelmi miniszter állami és magántáviratok kezelésére felhatalmazta.

Budapesti vásárcsarnokok helybérőinek egyesülete. Ma délután tartotta az alakuló közgyűlést az az egyesület, amely a budapesti vásárcsarnokok helybérőiből alakult. A közgyűlést *Bittner János* hentes-ipartársulati elnök nyitotta meg s előadta, hogy a vásárcsarnokbeli helybérők szervezkedésére s egyesülettel alakulására az volt az indító-ok, hogy az egyesek, valamint a testület érdekei határozott védelmet nyerjenek s képviselőkkel bírjanak minden ügyükben. Az egyesület egyáltalában nem kíván állást foglalni sem egyes hivatalokkal, sem hatóságokkal szemben, sőt éppen az a célja, hogy a kölcsönös megértést mozgósítsa elő. Egyik cél a vásárcsarnok-intézmény fejlesztése és e mellett az, hogy a tagok részére megkönnyítse a hitelszerzést és hogy áru-központokat létesítsen. Az alakuló közgyűlés tagjai, mintegy kétszáz iparos és kereskedő, helyesléssel fogadták ezt az előterjesztést s aztán az alapszabály-tervezet megvitatására került a sor. Az alapszabály-tervezet némi csekélyebb változtatással elfogadták. Végül a választásokat ejtették meg. Az elnöki állást egyelőre betöltetlenül hagyták. Aelnökök lettek: *Bittner János*, Gescheit Ármán, Bauer Agoston, Singhoffer M. József; igazgatók: *Fanda Agoston*, Grünwald Sámuel, Lehocz József, *Fritz János*, Heller Zsigmond, Neuhaus Adolf, Szárföldy László, Fodor Károly, Herman H. Ferenc, Ruzs Mihály; számvéveők: *Herman Albert*, Morvai Vilmos, Simon Imre; pénztáros: *Himlér József*.

Vetőmagvak. (*Mauthner Odón* tudósítása a *Budapesti Napló* részére.) *Vörösherepag.* Ez idén, az eddigi évekkal ellentétben, az ünnep hetében is élénk kereslet mutatkozott és az irányzat is tartósan szilárd volt

annál is inkább, mert az Oroszországban remélt bő termés csak telteves volt, amennyiben onnan már most is sokkal kisebb mennyiségek szállítottak, mint a minőkre kötések történtek. A budapesti piacon a kínálat, különösen öregszemű áruban határozottan meggyöngült és az utolsó napokban egy 100 méter-magyas öregszemű nyers, de arankamentes nyugalmagyarországi szarmazású tétel már 120 koronán kelt 100 kilónként Budapészé szálitva, és így a helyzet akként áll, hogy még az esetre is, ha a kereslet Németszágból alább is hagyja, ársökkenés a közel időre ki van zárva. *Lucernamag.* Magyar áru teljesen kínálat hiány van, francia és olasz eredeti magvak ára ismét emelkedett 4—5 frankkal 100 kilónként. *Takarmanypápag.* szintén szilárd irányzat, amennyiben korántsem volt oly bő termés, mint azt eddig hitték. *Baltacim* magas áron keresetlik, ugyanígy mubarmag, míg ellenben búkköny az erősebb kínálat következtében némileg csökkent árában.

Jegyzékek 50 kilónként Budapészé: *Vörös heremag* 50.—60.— K., *Lucernamag* 50.—55.— K., *Muharmag* 8.—8.50 K., *tavaszi búkköny* 8.—8.50 K., *téli borsó* —.— K., *Baltacim* 16.—16.50 K.

Liszt. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A karácsonyi ünnepek a lisztüzlet teljesen nyugodt irányzatot mutatott. Kötések alig történtek, ami készáru forgalom volt, az esekely jelentőségű. E esendes hangulat közepette malmaink tekintettel a buza árának szilárdaságára, a hét végén lisztárakait telemelték. A karácsonyi elmúltával remélhetőleg beáll az üzletben már rég várt élénkség.

Átlagos budapesti jegyzékek 100 kilogrammonként zsákostól:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	27.—	26.20	25.40	24.90	24.20	23.50	22.70
		7	7½	8			
		20.40	17.60	11.10			
		Finom korpá:		Goromba korpá:			
Ar:	korona 8.90					8.10	
		Dara:	AB	C			
			27.60	26.80			

Szeszüzlet. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A több mint 6 negyedéven keresztül érvényben volt magas szeszáraknak — amint általában ismeretes — az volt a következménye, hogy tárt ajtót engedünk az osztrák konkurrenciának és — ami még nagyobb nyomattal bir — módot nyújtottunk az osztrák szeszkereskedőknek, hogy összeköttetéseikkel nálunk mély gyökeret verjenek. Mert azt látjuk, hogy a 3 koronás árszálítás ellenére az osztrákok ezután is bejönnek szeszükkel és árszálításunkra ók is árszálítással feleltek. El lehetünk rá készülvé, hogy a mai esetleg még ennél is olcsóbb szeszárak legalább is oly hosszú ideig lesznek érvényben, mint a milyen sokáig érvényben voltak a magas, indokolatlan árak. Az ünnepi hétben a forgalom gyenge volt, változatlan árak mellett. Jegyzetek: nyerseszett finomított részére 39—39½, finomított szeszt nagyban 144—145½, kicsiben 146—147 denaturált szesz nagyban 81—81½, kicsiben 82—83 koronával, hordóval együtt, helyben.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Kesergő. Ön fél, hogy nem lesz tudósa a bálon, mi viszont sajnáljuk, hogy nem áll módunkban táncosokat kivevényni. A mi ösmérőink csupa anti-táncosok. Ön azt mondja, hogy a méltóságát sértendő, ha ilyesmiben protekcióhoz folyamodnék. Hiába, kisszasszony, ezt a dolgot nem lehet méltósággal elodázní, mert aki rántottát akar enni, mondja egy francia író, annak a tojást fel kell törtí. Tessék csak a bátyjának szólni, hogy mobilizálja barátait. Figyelmeztesse, hogy az testvéri kötelesség. Mások is így tesznek.

G. A. Budapest. Megilletődéssel olvastuk sorait, habár nem is látjuk a helyzetet olyan világosan, mint ön. Az ön korában nagyon sok ember hiszi, hogy egy makacsabb hörgőhurut komoly tudóbbaj. Orvosok is belesznek ebbe a hipokondriába. A gyűjtéstől a mai körülmények között nem várhatunk gyors eredményt. Sokkal helyesebb egyszerűbb és üdvösebb, ha ön személyesen megy el az ágyalapotki valamelyikéhez és feltárja helyzetét. Ezt a tanácsot nem azért adjuk, mintha ezzel végezni akarnánk kérésével, hanem tisztán és főleg azért, mert ösmérjük az ágyalapotki nemes, emberbaráti intencióit. Ott nem fog eredménytelenül kopogtatni.

Borosjenői kaszinói tag. Vagy visszavonták a petíciót vagy később adták be, úgy hogy az még tárgya ársra kitűzhető nem volt. Méltóztassék tehát türelemmel lenni, míg a kir. Kuria érdemileg intézkedik.

H. Z. Az a hibája ennek a történetnek, hogy nem tudja eléggé lekötíni a figyelmünket. Mintha olyan dolgot mondana el, ami bennünket teljességgel nem érdekel. Ennek pedig az előadás fogyatéka az oka. Nem is a fogyatéka, hanem a közönségessége. Egy kevésbé érdekes történetet érdekesé, vonzóvá lehet tenni a művészi formával, de teljesen érdektelenné válik a mese ebben a száraz elmondásban. Ha megtanulja azt, hogy érvényesítse az egyéniséget is hogyan lehet irodalmi formába öltöztetni a mondanivalóját, bizonyára fog még jobb dolgot is írni.

Tartarus. Ez még nem alkalmas a közlésre. A kritika úgy használ önnök legtöbbet, ha önmaga a kritikus. De aztán szigoron legyen és csak clyasmit adjon ki a kezéből, amiben semmi fogyatéka az, nem fedez föl. Ilyen szempontból ha olvassa a dolgait, önmaga rájön arra, hogy mi a hibájuk.

H. A. Szó. 1. Mert a folyamodvány csak az illetékes tanfelügyelő véleményével mehet föl a miniszterhez. 2. Igazgató, tanfelügye ő, miniszter. 3. Egy-két hónap alatt megkapja a döntést 4. Dr. Veredy Károly kir. tanfelügyelő. 5. Nagy betűvel szokás írni.

L. G. Ezek gyöngö dolgok. A tizenkilenc esztendő azonban még nem is az a kor, amiben remeiket alkotja meg az író. Sokat kell még tanulni.

Régi hű előzetes. 1. Fenyegetés. Annyit jelent: majd leszamolunk. 2. Schüllernek „A harang” című költeményében fordult elő.

V. F. Stílusra annyira dagályos, hogy fáradságos dolgot elolvadni az írást. És érdekesebb tárgyat válasszon ki. Ez nem képes lekötíni a figyelmet.

Szántiszt, Komárom. A gimnáziumi érettségi vizsgát az összes előirt tantárgyakból le kell tennie s eözök engedély kérendő a vallás- és közoktatásügyi miniszteről hogy a vizsgát letehesse. A kérvényben meg kell jelölíni az iskolát, ahol vizsgázni akar.

V. I. Naiv történet. Talán senki se akad fenn rajta, de akkor aztán még egy új baj szövöttek vele. Nem is érdekei semmit.

R. S. Méltóztassék a Révai testvérek könyvkiadóhivatalához fordulni, az adja ki a Magyar Remekírók gyűjteményét.

T. S. Kolozsvár. Javítgatásra nem vállalkozhatunk, anélkül pedig nem volna közölhető.

Alkoholista. Az bizony renonce s a felvevő mindent fizet. A kijátszott kártyát semmiesetre sem veheti vissza s illetégen az ülést nem eserelheti ki.

M. E.-né. A rutin hiányzik még az írásából, nagyságos asszony. Ezt a gyakorlat adja meg.

L. E. Ez — sajnálatunkra — nem közölhető.

K. testv. N.-Kamisa. Levélben felszólíthatja, de újságban, nyilvánosan nem. Ha nem fizet a levélben való felszólításra sem, perelje be.

K. Gy. Az ilyes tárgyhoz csak olyan írónak szabad hozzányulni, aki művész a dolgában. Ön még nem az.

E. S. Ujpest Széll Kálmán az egyházi politikai vitában sem pro, sem kontra nem vett részt. Husz év óta a képviselőházban egyáltalában nem beszélt.

G. J. Érdekes vázlat a megyei életből, de nagyon is vázaltszerű. Inkább anekdóta.

V. G. Fiume. Méltóztassék Vass József könyvkereskedőhöz fordulni, VII. Erzsébet-kört 38., ott megrendelheti.

R. Ó. Tehetségre vall a munkája, de a mi mértékünket még nem íti meg.

G. J. Alsó-Nána. Ha a Borászati Lapok szerkesztőségéhez fordul. (IX., Üllői-ut 25.) szívesen megírják, mennyiben kerül a szőlő megmunkáltatása.

T. J. Nincs meg benne a mese olyan naivsága, ami a gyermek lelkehez férközik.

V. A. Szabadka. Mind a kettőhöz nagy zsenialitás és színpadismeret szükséges.

F. S. Gyulafehérvár. 1. Berinér Tageblatt. 2. Berlinbe utazhatik minden igazolvány és utlevél nélkül.

Textil. Magyar nyelven megjelenő szaklap nincsen. A magyar lapok jegyzékében legalább nem fordul elő.

H. A. Búkk. Méltóztassék egyenesen a Népszínház igazgatószághoz fordulni, dr. Fodor Oszkár titkár címén.

Fűrés-gyár. 1. Molnár Ferenc. 2. Pásztor Árpád. 3. Zöldi Márton. 4. Igen, megkapja a naptárt.

Török-Becse. Dr. Jutassy József. IV. Kosuth-utca 4.

Váguhely. Méltóztassék akármely könyvkereskedéshez fordulni, szívesen küldenek olyat, amilyet kíván.

Nemes. Olyan című tárca a *Budapesti Napló*ban nem jelent meg.

W. A. Alsó-Lendva. A vörös lenyő bogycóit hívják így németül.

H. L. Percsen. Nem közölhető.

H. A. Nem a mi lapunkba való.

Egy ifjú költőrel. Nem a mi lapunkba való.

V. E. Zólyom-Brezó. Igen, megilleti őket a tekintetes címzés. Törvény ugyan nem szabályozza a kérését, de szentesítette a szokásjog.

Dr. Stern. 1. Divatújság. VIII. Rökk-Szilárd-utca 4. Ha egy levelezőlapon méltóztatik megkeresni a kiadóhivatalt, szívesen küld mutatványszámot. 2. Fräulein.

W. Gy. Péterváros. A közigazgatási bírósághoz lehet felelőzni, amelynek elnöke Wekerle Sándor. Címe: nagyméltóság, hivatala: Budapest, I. kerület.

Mérnök. Méltóztassék egy kis türelemmel lenni, míg az adatokat megszerzük.

D. L. Trencsén. Csak a szerző engedelmével fordíthatja le. Ha a szerző nem él, törvényes utódainál kell megszerzeni a fordítás jogát. A régebben megjelent műveket minden engedély nélkül lefordíthatja.

E. S. Budapest. 1. Annyit, amennyit ér. 2. Zöldi Márton. 3. Iratok ezek be valamely kaszinóba, amelynek vannak kedvezményei a színházaktól. 4. 1800 K. 5. Lehet győzezes, hivatalok pap stb.

R. S. Forgyevész. A zólyom-brezói állami vasgyárban megkaphatja a kívánt konyha-edényeket.

Győr. A posta úgy is megtalálja. Közlelőbbi címével nem szolgálhatunk.

195.865. számú előzetes. 1. Magán zeneiskolát, mely nem célozza azt, hogy érvényes képzési bizonyítványokat adjon ki, bárki minden kvalifikáció nélkül is nyithat. Nem kell arra engedély sem senkitől. 2. Internátussal egybekötött tanintézet azonban csak az nyithat, akinek meg van a megfelelő tanári képesítése s csak olyan egységnek taníthatnak benne akiknek tanári oklevelük van. A tanintézet nyitására különben a vallás- és közoktatásiügyi miniszter engedélye szükséges.

R. A. 350. 1. Nem ismerünk reá más, jobb kifejezést. 2. Egyes vidékeken úgy is mondják, de rosszul. 3. Az még a német világól maradt ránk. 4. Az, amelyik engedély nélkül működik. 5. Ha csak a saját családja számára tartja s csak azokat taníttatja vele nem büntető. 6. Mindig azt büntetik, aki a zugiskolákat fenntartja s a tanító is, aki benne tanít.

F. M. Nagy-Geresd. Ha élő tanúkkal vagy írókkal be tudja igazolni, hogy honvédi volt, folyadjék az Országos Honvédségélyező Egyesülethez, (Budapest, VIII. Sándor-utca, Képviselőház) amelynek báró Podmaniczky Frigyes az elnöke.

Sz. A. Miskolcz. Méltóztassék megszerezni a Glück-Somogyi-féle gyakorlati angol nyelvet 1 koronára 60 fillérért minden nagyobb könyvkereskedésben megkaphatja.

Sz. G. Csongrád. Egyszer már megüzentük hogy a levelet méltóztassék a képviselőházhoz (VIII. Sándor-utca 8.) intézni miután azonban most karósonyi szünet van a levél a képviselő lakására, IX., Üllői-ut 113. sz. a címzendő.

L. L. Szatmár. A rabbijelöltnek joga van a póttartalékos kedvezményhez. Ellenben fővárosban nincs joga hogy mint családmenő szolgáltatmentességet vagy barm.éle kedvezményt követelhesen.

G. H. Bekés-Csaba. Azokat a cikkeket Magyarország is értékesítheti legjobban a budapesti vásár-csarnok elárúró bevezetésénél.

S. S. Kis-Becskeker. 1. Ha az atyai nagyatyja nemesebire volt és előnével birt. ön mint törvényes leszármazottja nemcsak a nemességet, de az előnévet is örökölte. 2. 80%-ra.

D. S. Szil-Sárkány. Ha meg méltóztatik írni, mire várja válaszukat, szívesen állunk a rendelkezésére. Mert a szerkesztőségben senki sem emlékezik a levélre.

D. M. Nagy-Becskeker. Olyan oimú vigjátékot nem ismerünk. A nyomtatásban megjelent vigjátékok jegyzékében sem találjuk.

Sz. A. Budapest. Méltóztassék valamely könyvkereskedésben megvenni Goposa László könyvét: A magyar gyorsírás történetét. Ara 1 kor. 40 fillér.

E. J. Fiume. Joga van kérni a póttartalékos kedvezményt; ha nem kéri, háromévi tényleges szolgálata fel bonyolulnia.

W. L. F. Nagy-Kanisa. Csak akkor küldhetjük meg, ha az illető lapok számait megírja.

Kollán. Borászati Lapok szerkesztősége és kiadóhivatala, IX., Üllői-ut 25.

G. S. Arad. Hazamebet, amikor akar, de a vasúton kedvezményes jegyet nem kap.

St. D. Kőbánya. Azt a számunk már nincs meg, kívülről pedig nem tudjuk azt a költeményt.

F. A. Pusztá-Kurucz. Párisban a legjobban elszórákóhatik, télen is nyáron is.

Sz. L. Varasd. Milyen társasjáték szabályait kívánja birni?

B. G. Budapest. Szíveskedjék a kérdést megisméltelni. Nem tudunk róla.

B. G. Budapest. Jókai Mór írta.

Hű olvasó. Orvostól kérjen valamiféle szert ellene.

U. L. Zala-Szöjtör. Igen, kitehetik.

Sch. J. Letenye. Azt az intézetet nem ismerjük.

F. J. Hatszó. Katolikus volt.

Sorsjegyek.

K. L. Kispést. 24.995. sz. Innsbrucki-sorsjegye 60 koronát nyert.

S. K. Udombóvár. 68.397 sz. Pálffy-sorsjegye 136 korona 50 fillért nyert.

S. Kishér. 922-77 és 78. szerb-sorsjegyei egyenként 13-13 frankot nyertek.

B. K. Csatád. Sorsjegye nem nyert. Tessék 20 fillért levéltételegben a *Budapesti Mercur* kiadóhivatalához, VII. Erzsébet-körút 12. beküldeni, onnan megkapja a hiteles sorsosait értesítőt.

D. A. Pozsony. A kéreztett 3 darab sorsjegy értéke 51 korona.

L. A. - R. B. M. Várhely. - **B. B. Kaposvár.** - **M. S. Nagyvárad.** - **S. A. Érsekújvár.** - **Gözfűrészt, Zenta.** - **E. E. Gyula.** - **G. J. A. Veresmező.** - **H. Gy. Sorsjegyük nem nyert.**

Szalai és Társa bank és váltóüzlete
a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúzója
Budapest, VII., Erzsébet-körút 12.
Vesz és elad sorsjegyeket, értékpapírokat és állam papírokat a napi áron, elad sorsjegyeket **részteljesítésre**, ellenőrizi a sorsjegyek házait, beváltja a **kisorsolt sorsjegyeket** és az esedékes sorsjegyeket. — **Pénzkölcsönt** nyújt mindennemű sorsjegyekre és értékpapírokra.

Napirend.

Napló: Hétfő, december 30. Római k. bolikus: Anisz pk. — Protestáns: Anizia. — Görög-orosz (december 17.) Dániel. — Zsidó: Tebbeth 20. — Nap két: 7 óra 34 perccor. — Nyugszik: 4 órakor — Hold két: 10 óra 16 perccor este. — Nyugszik: 10 óra 7 perccor reggel.

A miniszterek nem fogadnak.
Nemzeti Múzeum. Természettajzi nap, nyitva d. e. 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődíjjal megtekinthetők.

Országos Képtár és meteszkidállítás az Akadémiában zárva.

Iparművészeti Múzeum zárva.
Technológiai Iparmúzeum. Nyitva délelőtt 9—1 óráig.
Mezőgazdasági múzeum zárva.

A földtan intézet múzeuma zárva.
Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10—12-ig.

Téli látlat a Városligeti Műcsarnokban délelőtt 9 órától délután 4 óráig. Belépődíj egy korona.

Nemzeti Szalon állandó kiállítása délelőtt 9 órától este 8-ig. Belépődíj 50 fillér.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.
Akadémiai könyvtár zárva.
Egyetemi könyvtár zárva.

Allatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti múntatár: V. körület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatatos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés aratásait is eszközöket) a városligeti iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. szám alatt.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
A szilvoni Csillag-hajlékos kiváló szolgálatot tett nezem a ezért örömmel értesítem, hogy használatát által több idő alatt egy hatást értem el, hogy minden ismeretben és barátságban a legmeglehetőbb ajánlati fogott.
Bécs, 1897. február 2-án

Sandrock,
a. és. ó. kir. Burgtheater tagja.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem küldjön jó kecséből újból 2 tégelyt.
Gulimann,
főkonzal neje, Drezda, Bernhardstr. 1.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Küldjön alant címre íremt, hogy tégelyt hajlékos kecséből küldjön postautánvétellel.
Cordior Camilla,
tábornok neje, Graz, Kaszianergasse 11.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem postautánvétellel egy tégelyt kintűn hajlékos kecséből küldeni.
Mottornich Vilma grófnő
Kutze.n-kastély, Meran mellett.

Igen tisztelt Csillag Anna úrnőnek.
Kérem részemre még egy tégelyt jó kecséből küldeni. Az eddigi eredményem igen meg vagyok elégedve.
Mály Etelka,
körvényszerű című neje, Temesvár.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem postautánvétellel egy dobot csodálatos kecséből küldeni.
Dr. Zepoll A.,
fürdőorvos, Ern-dorf, Szilézia.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem híres kecséből íremt egy tégelyt postautánvétellel küldeni.
Gróf Széchényi,
Marcali, Somogy.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kintűn kecséből kérem megint egy tégelyt küldeni.
Potecki gróf,
Buzac, Lemberg mellett.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérek híres hajlékos kecséből ajánlati küldéssel újból egy tégelyt.
Kielmannsgróf gróf,
Römmitz uradalom.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem jó kecséből egy tégelyt újánvétellel küldeni, mindig meg vagyok vele elégedve.
Dorn Anna
Gross Soding, gr. Kőfe Bahn.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem postautánvétellel 2 tégelyt hajlékos kecséből küldeni. Meg vagyok lepre a kecses gyors és jó hatású. Hajam az utóbbi időben bámulatosan nőtt s azokonkívül mindenütt új hajzat keletkezik. Kecsetét mindenkinek a legmeglehetőbb ajánlom.
Zedtwitz E. W. grófnő,
Unter-Neuburg bei Asch, Böhmen.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem egy tégelyt kintűn kecséből postautánvétellel küldeni.
Német-Ujvár.
Sommer M.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem **Helmansgróf grófnő** 6 excellenciájának Bécs, Haevenstrasse 2. tégelyt hajlékos kecséből A 2 frt küldeni, miután az igen határozott bizonyít. Tisztelettel!

Pictel Irma,
6 excellenciájú komornája.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem postautánvétellel 6 tégelyt kiváló hajlékos kecséből alant címre postautánvétellel küldeni.
Gavrián-Aursporg grófnő
Graz, Gleichenberg-kastély.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
6 excellenciájú komornája.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérek négy tégelyt kintűn kecséből küldeni.
A. és. ó. kir. osztrák-magyar konzulatus.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
6 excellenciájú szolgálat-Mariich osztrák-magyar nagykövete neje meghívásból kérem egy tégelyt kintűn kecséből küldeni. 6 excellenciájú igen előmerőggy nyilatkozott az én kecsémnek kiváló hatásáról s ezért fogadja köszönetét. Kiváló tisztelettel!

Gleason Frida,
6 excellenciájú komornája.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérek négy tégelyt kintűn kecséből küldeni.
A. és. ó. kir. osztrák-magyar konzulatus.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem postautánvétellel íremt 2 tégelyt kintűn hajlékos kecséből küldeni postautánvétellel.
Eszmargem Emília
Steyr.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem küldjön kintűn hajlékos kecséből egy tégelyt újánvétellel.
Starhenberg Guldó gróf,
Küföld.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem küldjön kintűn hajlékos kecséből egy tégelyt újánvétellel.
Markovics A.
alapítványi helyg
Grác, Technikerstrasse 9.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem kintűn kecséből egy tégelyt küldeni.
Gynke Páter stud. med.
Bécs, Allg. Krankenhaus.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem postautánvétellel híres hajlékos kecséből 2 tégelyt postautánvétellel küldeni, használati utasítással együtt.
Godinsky László
Jaroslau, Galicia

Mme Csillag Anna.
Kérem címre egy tégelyt, postautánvétellel, küldeni.
Nadunsky Emília
6 hegyes Hohenlohe hgnu komornája.
Chateau de Rosoy.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem kintűn hajlékos kecséből egy tégelyt küldeni.
Leblig Lajos lovag
Kleinberg.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem kintűn hajlékos kecséből íremt egy tégelyt címre küldeni.
Barotth hercegnő,
Götze (Anna).

Csillag Anna úrnőnek
Küldjön híres kecséből egy tégelyt címre.
Rinaldini Rosa báróné
Triest, Piazza Stazione 4.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Híres hajlékos kecséből kérek még egy tégelyt.
Gouray Felix gróf
Bécs.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérek postautánvétellel 2 tégelyt kintűn hajlékos kecséből.
Gróf Eastorházy In
Bakony-Ezt-László

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Legyen szíves kintűn bevált kecséből egy tégelyt küldeni.
Ebersteini Girard
Triest.

En Csillag Anna

185 cm. hosszú Loreley-hajamat az általam fiktalált hajlékos 14 hónapi használata után nyertem. Ezen kecsés a legjobb szer a haj ápolására, a haj növekedésének előmozdítására, a hajtalaj erősítésére, melyet eddig elismertek. Uraknál erős szakánövészt segít elő s már rövid használat után egy a haj, mint szakálnak természetes fényt és tömörséget kölcsönöz az emberi kor legvégsőbb határáig.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.
Postai szétküldés naponta

az összeg előzetes beküldése vagy utávét mellett az egész világba a gyárból, hova a rendelések intézendők.

Csillag Anna

BÉCS, I., Seilergasse 5.
BERLIN, Friedrichstrasse 56.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Ajánlat folytán folyó hó elején vettem kéregetni egy tégelyt hajlékos kecséből. A kecsének köszönhetően, hogy hajhullásom megszűnt. Kérem az ön, valamint barátom részére 2 tégelyt hajlékos kecséből küldeni postautánvétellel. Tisztelettel!
Winkler Josefina Krems, Ob. Landstrasse 1. L. 1.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Ma délelben kézbesítették a rendel. quigot és midn azért köszönetet mondok, meg vagyok győződve, hogy az oly jó, mint a milyennek barátom ajánlotta. Melletteken küldök 15 írat. Kintűn tisztelettel!
Eichhorn Beria Giugliata, 2. Villa Pucci, Florenz.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Van szerencsem értesíteni, hogy a küldött kecséket megkaptam, fogadja érte köszönetem. A kecsés kiváló hatása egész boldogul tesz engem, mert hajnövegem most öpp oly dúsa, mint annakelőtte. Midn használaton köszönetem fejtem ki, kérem az alant címre, ajánlatom folytán, egy tégelyt hajnövegem-kecséből küldeni.
Wredlilawsky Torósz urhölgynek
Solonau 9. sz., Leobersdorf mellett.

Tisztelettel és üdvözléttel
Dinzer Mária Bécsujhely.

Tek. Csillag Anna úrnőnek.
Kérem részemre postautánvétellel egy tégelyt hajlékos kecséből a már volt minőségben küldeni.
Hohenlohe hercegnő szül. **Nalm hercegnő** Alt-Aussee.

a legrégibb legkedveltebb magyar élcl

Szerkeszti: **SZABO ENDRE.**

Megjelenik minden héten temérdek ké,
Társalma: Szatirák, humoreszkek, krónikák adó
Műjkes kalandok, politikai karrikaturák, illusztrált adó.
úrfás versek stb.

Előfizetési ára: negyedévre 4 kor. 7

Kiadóhivatal: V., Kálmán-utca 3. sz. „Pallas”-nyomda.
Mutatványesamok kívánatra ingyen küldetnek.

AZÜSTÖKÖS

